

wroclaw.pl

Brzmi filmowo!

Już 23.08 w Hali Stulecia koncert The Cinematic Orchestra. U nas rozmowa z liderem grupy Jasonem Swinscoe

str. 16

ISSN: 2719-7948

BEZPŁATNY BIULETYN INFORMACYJNY URZĘDU MIEJSKIEGO WROCŁAWIA

NR 32 (242), 20-26.08.2025

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE EKOLOGICZNYM

**OPT Zamek Leśnica
Dni Fantastyki 2025**

str. 17

Wybierz swoją bajkę

Remont Poznańskiej i Nowowiejskiej

Jedna się zmieni na odcinku od Jedności do Wyszyńskiego, a druga – od Długiej do Legnickiej. Najpierw projektant musi przygotować dokumentację.

str. 6

Już 23.08 Europejska Noc Literatury

W czyjej interpretacji dana książka trafi w Twój gust? 10 książek przeczyta 10 lektorów w 10 miejscach na osiedlu Ołbin w sobotę od 18. Sprawdź!

str. 10-11

Wakacje z Zielonym Wrocławiem

Jesteś za pan brat z przyrodą i ekologią? Wpadaj całą rodziną w niedzielę 24.08 na Leśnicę na piknik Wakacje z Zielonym Wrocławiem.

str. 13

BĄDŹ NA BIEŻĄCO. ZAWSZE AKTUALNE INFORMACJE NA WWW.WROCLAW.PL

OLEKSANDR POLIAKOVSKY

Szanowni Państwo,

powoli kończą się wakacje. Czas odpoczynku od codzienności, choć w przypadku życia miasta to czas wyjątkowej pracy przy remontach. Zmienialiśmy i wciąż zmieniamy oblicza naszych ulic: remontując, naprawiając ul. Powstańców Śląskich, ale też planując remonty, jak np. ul. Nowowiejskiej. Tu dwie firmy zgłosiły się do zaprojektowania na nowo fragmentu od ul. Jedności Narodowej do ul. Wyszyńskiego. To wyczekiwana przez mieszkańców przebudowa, która sprawi, że ul. Nowowiejska na całej długości będzie się dobrze prezentować, a najważniejsze: służyć pieszym, rowerzystom, komunikacji publicznej i samochodom. Zaplanujemy również nasadzenia drzew i krzewów oraz wprowadzenie rozszczelnień dla wód opadowych. Zielen wprowadzona została już na fragment tej ulicy podczas

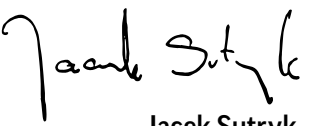
przebudowy kilkanaście lat temu. Teraz czas na drugi obszar. Przypomnę, że będziemy projektować także przebudowę ul. Słowiańskiej na sąsiednim Nadodrze. Tam też chcemy znaleźć miejsce na drzewa i krzewy.

Wyteżone prace trwały także w naszych szkołach i przedszkolach. Przed wrześniem malowaliśmy i czyściliśmy klasy, które już czekają na naszych uczniów. Tylko tego lata ok. 150 przedszkoli, szkół i żłobków we Wrocławiu zostało zmodernizowanych, odświeżonych i unowocześnionych. Kwota? Ponad 4,2 mln złotych. A od 2019 r. na tego typu prace wydaliśmy łącznie już 452 mln złotych. Duża sprawa!

Zanim jednak zabrzmi pierwszy dzwonek to, pozostając na Ołbinie, zapraszam Państwa na Europejską Noc Literatury. To właśnie

na tym osiedlu w 10 lokalizacjach, 10 wybranych tekstów czytać będzie 10 wyjątkowych osób. Wśród nich: Katarzyna Figura, Dorota Segda, Renata Dancewicz. Szczegóły wydarzenia, które odbędzie się 23 sierpnia, w środku numeru.

Do 8 września natomiast można głosować na nasz Bastion Sakwoy w konkursie na modernizację roku. Każdy, kto był już w tym miejscu, czy to na spacerze, czy na jednym z kilku wspaniałych wydarzeń muzycznych, wie, jak udało nam się zmienić to miejsce. Zdecydowanie warto je zobaczyć, podobnie jak zagłosować – szczegóły na stronie 7.

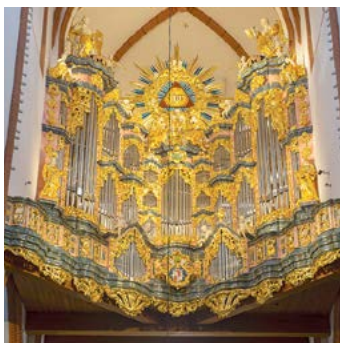

Jacek Sutryk
prezydent Wrocławia

POGODA

						
CZW. 21.08	PT. 22.08	SOB. 23.08	ND. 24.08	PN. 25.08	WT. 26.08	ŚR. 27.08
24°C	21°C	18°C	18°C	22°C	23°C	23°C

KARTKA Z KALENDARZA

SIERPIEŃ

TOMASZ HOŁOD

22 sierpnia 1760

zmarł Michael Engler, twórca **Organów Englera** w kościele św. Elżbiety. Zaczął je budować w 1750 roku. W 1976 roku organy spłonęły, a w latach 2018–2022 zostały odbudowane i dziś znów można je usłyszeć.

POLSKA ORG.PL

22 sierpnia 1945

uruchomiono pierwszą po wojnie linię tramwajową we Wrocławiu. „**Jedynka**” odjechała z przystanku przy ul. Spółdzielczej na Biskupinie w stronę dworca Nadodrze i zajezdni Ołbin.

WIKIPEDIA

23 sierpnia 1837

zmarł we Wrocławiu **Johann Gottlieb Korn** – właściciel wydawnictwa i papierni na Zakrzowie. Wydawał gazetę „Schlesische Zeitung”, specjalizował się w polskich słownikach, modlitewnikach i literaturze pięknej.

WIKIPEDIA

25 sierpnia 1948

rozpoczął się we Wrocławiu Światowy **Kongres Intelktualistów w Obronie Pokoju**. Wzięło w nim udział 400 delegatów z 46 państw, w tym takie sławy, jak: Pablo Picasso, Bertolt Brecht czy Julian Tuwim. List przysłał Albert Einstein.

ZE ZBIORÓW ŹRÓDŁA „PAMIĘĆ I PRZYSZŁOŚĆ” W. DEBICKI

26 sierpnia 1980

w zajezdni autobusowej przy Grabiszyńskiej rozpoczął się o świcie **strajk**, a wkrótce stanęła komunikacja miejska w mieście. Obecnie w miejscu narodzin wrocławskiej „Solidarności” działa Centrum Historii Zajezdni.

Szwedzi rozbudują fabrykę pomp ciepła

Firma Aira, która działa w miejscu dawnych zakładów Volvo, pozyskała 150 mln euro od międzynarodowych inwestorów. Nowy kapitał zostanie przeznaczony głównie na rozwój fabryki koło Wrocławia i wprowadzenie nowych produktów.

I Katarzyna Wiązowska

Aira pozyskała właśnie 150 mln euro, dzięki którym rozwinie produkcję pomp ciepła. Środki pochodzą od pięciu inwestorów: funduszy Altor i Kinnevik, singapurskiej firmy inwestycyjnej Temasek, a także podmiotów Kallskär i Lingotto. Większość pieniędzy zasili rozbudowę wrocławskiej fabryki i rozwój nowych rozwiązań technologicznych.

– Nasza firma jest obecnie w fazie intensywnego rozwoju. To daje pracownikom poczucie stabilności i perspektywę bezpiecznej przyszłości – mówi Bogdan Jurgielewicz, przewodniczący komisji MOZ NSZZ Solidarność.

Było Volvo, jest Aira

Aira rozpoczęła działalność w Polsce w 2023 roku. Porozumiała się wówczas w sprawie przejęcia fabryki po innej szwedzkiej firmie – Volvo Buses. Lokalizację we Wrocławiu wybrano ze względu na wykwalifikowaną siłę roboczą i doskonałe zaplecze, które umożliwiałoby firmie znaczące przyspieszenie startu produkcji.

Inwestycja była warta 1,27 mld zł, a produkcja ruszyła już po dziewięciu miesiącach od decyzji inwestycyjnej. Obecnie zakład zatrudnia około 200 osób, jednak planowane jest zwiększenie

Fabryka szwedzkiej firmy Aira we Wrocławiu mieści się przy ul. Mydlanej, gdzie wcześniej działało Volvo

tego zespołu w kolejnych latach. Obecnie w zakładzie produkcyjnym o powierzchni 220 tys. mkw. wytwarzanych jest około 250 tys. pomp ciepła rocznie. Jednak w planach jest podwojenie tej liczby do 500 tys. Będzie to możliwe dzięki pozyskanemu finansowaniu.

Podbój rynków za granicą

Aira została założona w 2022 roku w Szwecji przez firmę Var-gas. Jej główna siedziba mieści się

w Sztokholmie. Firma prowadzi sprzedaż w Niemczech, Wielkiej Brytanii i we Włoszech. Polska, jako kraj produkcji, naturalnie znajduje się na liście potencjalnych rynków sprzedaży, choć termin wejścia na rynek krajowy nie został jeszcze ogłoszony.

Przedsiębiorstwo działa w modelu subskrypcyjnym, który umożliwia klientom korzystanie z pomp ciepła w ramach miesięcznej opłaty. Obecnie sprzedaje swoje produk-

ty w Niemczech, Wielkiej Brytanii i we Włoszech. Dużo inwestuje w badania i rozwój oraz innowacje produktowe. Jego roczne przychody przekroczyły 200 mln euro. W planach na najbliższe 5 lat jest ekspansja do ponad 20 krajów i zatrudnienie ponad 10 tys. pracowników.

Inwestycja umocni też pozycję Dolnego Śląska jako jednego z najważniejszych ośrodków produkcji pomp ciepła w Europie.

Centrum onkologii przy ul. Hipokratesa

Radni zdecydowali, że patronem ulicy, przy której stoi Dolnośląskie Centrum Onkologii, Pulmonologii i Hemoterapii, będzie Hipokrates. To starożytny medyk, autor kodeksu zasad obowiązujących każdego lekarza i pracownika systemu zdrowia – stawiania dobrego pacjenta na pierwszym miejscu, profesjonalizmu i nieustannego dążenia do rozwoju medycyny. Zakończono kolejny kluczowy etap budowy: gotowy jest dach budynku. Finał prac budowlanych powinien nastąpić w sierpniu 2027 r. Ostatnim etapem będzie urządzenie wnętrza i przenoszenie części wyposażenia ze szpitala przy ulicy Hirsztfelda.

Większość 14. trafi na konta już we wrześniu

Niektórzy seniorzy mogą spodziewać się czternastki nieco wcześniej, bo pod koniec sierpnia. Zdecydowana większość seniorów zobaczy przelew na koncie we wrześniu. Jak co roku ZUS wypłaci dodatkowe pieniądze z urzędu, czyli emeryci nie muszą składać żadnych wniosków. Tegoroczna czternastka trafi do uprawnionych razem z ich własnymi emeryturami i rentami za wrzesień. W tym roku pełna czternastka wyniesie 1878,91 zł brutto.

Bezpieczny Wrocław tematem na Forum

Konferencja zapowiadająca Forum Ekonomiczne w Karpaczu 2025

W dniach 2-4 września w Karpaczu odbędzie się XXXIV Forum Ekonomiczne, organizowane w tym roku pod hasłem przewodnim „Czas transformacji – jaka będzie Europa przyszłości”.

I Błażej Organisty

Cykliczne wydarzenie jest platformą spotkań, na której dyskutuje się o bezpieczeństwie, perspektywach rozwoju gospodarczego, współczesnych wyzwaniach i przezwyciężaniu kryzysów. Jednym z partnerów Forum Ekonomicznego w Karpaczu jest miasto Wrocław. – Karpacz to opowieść o współpracy, o innowacjach, o rozwoju gospodarczym, o dialogu pomiędzy różnymi grupami – wyjaśnia wiceprezydent Wrocławia Renata Granowska. – Jako Wrocław poruszamy tema-

ty, takie jak: infrastruktura, inwestycje zagraniczne, nasza współpraca z uczelniami wyższymi, która buduje potencjał naukowy i technologiczny. W tym roku stawiamy na aspekt niezwykle ważny i kluczowy w dzisiejszych czasach – na bezpieczeństwo. Przedstawimy nasz unikatowy program Bezpieczny Wrocław, który łączy nowe technologie i edukację, a docelowo buduje bezpieczeństwo publiczne.

➤ Więcej o Forum w Karpaczu przeczytasz na www.wroclaw-news/Wroclaw-na-Forum

Oddaj krew, jeśli możesz

Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa apeluje o oddawanie krwi. Pilnie poszukiwane są wszystkie grupy. Do centrum przy ul. Czerwonego Krzyża 5/9 można zgłosić się w pon., śr. i czw. w godz. 7-17.30, we wt. i pt. od 7 do 13.30 i w sob. w godz. 7.30-12. Akcje wyjazdowe w najbliższych dniach organizowane są: 23.08, w godz. 10-14 na rynku Psiego Pola; 26.08 w godz. 9-13 na terenie Business Garden, ul. Legnicka 48; 28.08 w godz. 9-13 przy Dworcu Głównym PKP, ul. Piłsudskiego 105; 29.08 w godz. 9-13 przy MCA Invest Sp. z o.o., ul. Skarbowców 23a.

Nie 8, lecz 12 ROD-ów w akcji Wrocław nie marnuje

Cztery ROD-y: Malina przy Klecińskiej, Zorza i Piast przy Bujwida oraz Sahara przy Granicznej dołączyły do kampanii „Wrocław i Rodzinne Ogrody Działkowe nie marnują”. Urząd Miejski Wrocławia kontynuuje misję promowania ekologicznego stylu życia w duchu less waste i minimalizowania marnowania żywności.

Paulina Falkiewicz

Od 2023 roku Wrocław wraz z ROD-ami zachęca działkowców do dzielenia się nadwyżkami swoich plonów warzyw i owoców, a mieszkańców do czynnego udziału w tym przedsięwzięciu. To wszystko dzięki kampanii „Wrocław nie marnuje”, prowadzonej w naszym mieście od 2019 roku. – Kampania „Wrocław nie marnuje” to piękny przykład tego, jak lokalna inicjatywa może przerozdić się w ruch społeczny z prawdziwą misją – cieszy się Beata Flank, kierownik Działu Edukacji Ekologicznej UMW.

Kolejne ogrody w akcji

Miasto wraz z wybranymi Rodzinnymi Ogrodami Działkowymi umieszcza na ich terenie specjalne stoły, na których działkowcy mogą zostawiać plony, dzieląc się świeżymi owocami, warzywami, a nawet sadzonkami kwiatów, ziół i roślin. Są też regały lub skrzynie z książkami, które można zabrać do domu, a w ich miejsce przynieść i zostawić własne, niepotrzebne już tytuły.

Do akcji „Wrocław i Rodzinne Ogrody Działkowe nie marnują” dołączyło już 8 ROD-ów. Teraz

Anna Iwańska-Maciejewska, wiceprezes Rodzinnego Ogródu Działkowego Malina przy ul. Klecińskiej

przyłączyły się kolejne: Malina, Zorza i Piast oraz Sahara. Wszystkie mają stół wymiany plonów i skrzynki bookcrossingowe, w których działkowicze mogą wymieniać się książkami.

– Punkt działła dopiero miesiąc, ale już pozytywnie nas zaskoczyło to, że faktycznie się pojawiają te nadwyżki – owoce, warzywa. Myślę, że jesienią będzie tego jeszcze więcej – uważa Anna Iwańska-Maciejewska, wiceprezes ROD Malina. A Dariusz Johanik, wiceprezes ROD Piast zauważa: – Ten stół to nie tylko praktyczne rozwiązanie, to także budowanie relacji między działkowcami, a to daje nam bezpieczeństwo i lepszą przyszłość. Zachęcamy wszystkie ogrody działkowe do dołączenia. Razem możemy stworzyć społeczność, która działa świadomie i nie marnuje niczego – mówi.

Skorzystaj z mapy

Chcesz podzielić się nadwyżkami jedzenia? Oddać zalegające w szafie ubrania? Wystarczy wybrać kategorię i znaleźć miejsce.

➤ Gdzie oddać, naprawić, wymienić: www.wro.news/mapa-wroclaw-nie-marnuje

Weź miasto w swoje ręce – nabór do Mikrograntów

Silent disco – finał projektu mikrograntowego Kamienice z Ołbina

Od 1 do 15.09 można zgłaszać swoje pomysły na lokalną inicjatywę na swoim osiedlu i zdobyć nawet 10 tys. zł na jego realizację. Wcześniej warto przyjść na spotkanie informacyjne.

Redakcja

Mikrogranty to ogólnomiejski program wspierający różnorodne inicjatywy kulturalne np. warsztaty, spacer, pikniki, wystawy, pokazy filmowe lub działania w zieleni miejskiej. Najważniejsze, żeby zachęcały sąsiadów do wspólnego działania.

Istnieją trzy ścieżki, w ramach których można zgłaszać swoje pomysły. Ścieżkę dla osób fizycznych i grup nieformalnych prowadzi Wrocławski Instytut Kultury. Pozostałe dwie, Mikrogranty NGO i Mikrogranty młodzieżowe, koordynuje Fundacja Umbrella.

Zespół Mikrograntów wspiera uczestników nie tylko podczas realizacji projektów, ale również przy zgłoszeniu pomysłu. Warto skorzystać z bezpłatnych spotkań informacyjnych i warsztatów:

- **Mikrogranty dla osób fizycznych i grup nieformalnych** – 27.08, godz. 17.30, BarBara, ul. Świdnicka 8b i 2.09, godz. 17, Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19 (wsparcie językowe UA, BY, RU, EN)
- **Mikrogranty NGO** – 26.08, godz. 17.30, Centrum Sektor 3, ul. Legnicka 65; szkolenie z tworzenia wniosków 3-4.09, godz. 17, Centrum Sektor 3, ul. Legnicka 65

zapisy: www.wro.news/mikro-2025-ngo

- **Mikrogranty młodzieżowe** – 28.08, godz. 17.30, CAL na Kruczej, ul. Krucza 110-112; warsztaty zarządzania projektem – 9.09, godz. 17, Centrum Sektor 3, ul. Legnicka 65, zapisy: mikrograntymlo-dziezowe@fundacja-umbrella.org.pl

Więcej informacji o programie:

- **Wrocławski Instytut Kultury**, www.institutkultury.pl, tel. 71 712 75 72
- **Fundacja Umbrella**, www.fundacja-umbrella.org.pl, tel. 71 359 75 00

Dlaczego latem w upał trzeba się strzec ozonu?

Przy wysokich temperaturach i niskiej wilgotności w powietrzu wzrasta poziom ozonu. Dlaczego letni smog potrafi być równie szkodliwy jak ten zimowy – Świętosław Żyniewicz z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pyta Maciej Wołodko.

Smog towarzyszy nam nie tylko zimą, kiedy palimy w piecach. Latem problem zanieczyszczonego powietrza nie znika...

Zimą – podstawową przyczyną zanieczyszczenia powietrza jest tzw. niska emisja, czyli emisja zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza kominami o niewielkiej wysokości (umownie do 40 m). Latem pozostaje emisja zanieczyszczeń z transportu drogowego, który jest odpowiedzialny np. za wysoki poziom dwutlenku azotu w powietrzu. I latem może wystąpić zjawisko tzw. smogu letniego, który nazywany jest także smogiem fotochemicznym, utleniającym lub smogiem typu Los Angeles. W tym przypadku, o złym stanie powietrza decyduje ozon (dla którego określone są poziomy normatywne) i inne substancje wtórne, będące produktami procesów fotochemicznych, którym podlegają niektóre zanieczyszczenia powietrza. Tworzeniu ozonu sprzyjają: silne usłonecznienie, wysoka tempera-

Dwa łabędzie na Odrze o poranku w letni dzień, za nimi – most Pokoju i Biblioteka Uniwersytecka

tura i niska wilgotność powietrza, dlatego w okresie letnim stężenia ozonu są zwykle wysokie, a w okresie zimowym – niskie.

Co wiemy o smogu typu Los Angeles?

Smog fotochemiczny bywa nazywany także smogiem typu Los Angeles, bo to właśnie to miasto jako pierwsze miało problem z ozonem fotochemicznym na

dużą skalę. Należy zaznaczyć, że to, czy ozon jest dla nas szkodliwy czy nie, zależy przede wszystkim od miejsca, w którym się znajduje. Cząsteczki ozonu występujące głównie w stratosferze (czyli od 10 do 50 km nad powierzchnią Ziemi) w postaci tzw. warstwy ozonowej chronią Ziemię przed działaniem promieniowania ultrafioletowego emitowanego przez słońce. Na-

tomiast ozon powstający przy powierzchni ziemi (zwany ozonem troposferycznym lub przyziemnym), którego prekursorami w większości są produkowane przez człowieka zanieczyszczenia, stanowi zagrożenie dla naszego zdrowia i powoduje uszkodzenia roślin.

Najwyższe stężenia ozonu przy powierzchni Ziemi występują

wiosną i latem, bo powstawaniu ozonu sprzyja słoneczna pogoda i wysoka temperatura powietrza. Ozon ma zdolność przenoszenia się na duże odległości, dlatego jego stężenia na obszarze Polski w dużej mierze zależą od stężeń ozonu w masach powietrza napływających nad teren naszego kraju – głównie z południowej i południowo-zachodniej Europy.

W słoneczne, gorące dni najwyższe stężenia ozonu występują najczęściej w godz. 10–14, w tym samym czasie przy bezchmurnym niebie ma miejsce również największe promieniowanie UV. Podwyższone stężenie ozonu w powietrzu może prowadzić do reakcji zapalnych oczu, chorób dróg oddechowych, w tym nasilenia objawów astmy i zmniejszenia wydolności płuc.

Organizm człowieka broni się przed przedostającym się do płuc ozonem i zmniejsza ilość wdychanego tlenu, co w konsekwencji może powodować nasilenie chorób układu krążenia. Ozon może powodować senność, bóle głowy i zmęczenie oraz spadek ciśnienia tętniczego krwi. Ponadto podwyższone stężenia ozonu niszczą roślinność i przyspieszają korozję materiałów.

➤ Całą rozmowę przeczytasz na: www.wro.news/letni-smog

To nasze święto – spotkajmy się w Zajezdni!

Nadanie imienia Piotra Bednarza tramwajowi MPK i wspólny przejazd do Centrum Historii Zajezdni na spotkanie z Januszem Wolniakiem, autorem książki o symbolach dolnośląskiej „S”.

Redakcja

A potem jeszcze koncert w Hali Stulecia, spotkanie przed tablicą upamiętniającą strajk z 1980 roku i wernisaż wystawy zdjęć ze strajku. Taki jest plan na trzy najważniejsze dni obchodów 45. rocznicy powstania wrocławskiej „Solidarności”.

To podczas strajku w sierpniu 1980 roku tworzyła się wrocławska tożsamość. W zajezdni autobusowej nr VII wrocławskiego MPK powstał Międzyzakładowy Komitet Strajkowy. Strajkujący poczuli, że coś od nich zależy, że mają wpływ na szarą PRL-owską rzeczywistość, że są wreszcie u siebie.

Obchody 45. rocznicy tego strajku rozpoczną się w **piątek 22 sierpnia** od nadania tramwajowi MPK imienia Piotra Bednarza, jednego z bohaterów „Solidarności”.

Centrum Historii Zajezdni zaprasza wszystkich wrocławian na **godz. 12** na pl. Teatralny, skąd tym tramwajem planowany jest przejazd do Centrum Historii Zajezdni na spotkanie autorskie z Januszem Wolniakiem. To działacz opozycji demokratycznej w PRL, dokumentalista wydarzeń NZS i NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu, redaktor niezależnego pisma „Refleks”, uczestnik strajków studenckich i kolporter podziemnych wydawnictw. Będzie można z nim porozmawiać

o jego najnowszej książce „Symbole dolnośląskiej »Solidarności« w 45-lecie Związku” (**godz. 13**).

W sobotę **23 sierpnia** o godz. 19 zacznie się w Hali Stulecia koncert „Tu zaczyna się Wrocław” (wystąpi zespół The Cinematic Orchestra & Leszek Możdżer – zajrzyj na str. 16 tego biuletynu).

– A w niedzielę 24 sierpnia spotkajmy się wszyscy o godz. 13.30 na ul. Grabiszyńskiej przy tablicy upamiętniającej strajk z 1980 roku, a następnie na wernisażu zdjęć Wiesława Dębickiego, który na kliszy utrzymał strajkujących w zajezdni przy ul. Grabiszyńskiej – zaprasza Adam Pacześniak z Centrum Historii Zajezdni.

Autobusy jelcz 043 w bramie wjazdowej do zajezdni nr VII

Dwóch do ul. Nowowiejskiej, przetarg na Poznańską

Chodzi o przebudowę ulicy na zaniedbanym fragmencie od Wyszyńskiego do Jedności Narodowej. Będzie on wreszcie korespondował z odcinkiem od Piastowskiej do Wyszyńskiego, po którym autem jedzie się równą nawierzchnią, tramwaje toczą się gładko, a rowerzyści pedałują po wyznaczonej dla nich drodze.

Bartosz Chochołowski

Miasto Wrocław planuje kompleksową przebudowę ul. Nowowiejskiej na odcinku od Wyszyńskiego do Jedności Narodowej. Dobra wiadomość jest taka, że złożone w przetargu propozycje biur projektowych są poniżej kwoty, jaką miasto zamierza przeznaczyć na to zadanie. Teraz Wrocławskie Inwestycje analizują oferty pod względem formalnym.

Przystanki wiedeńskie

Dokumentacja projektowa obejmuje: ■ kompleksową przebudowę sieci podziemnych ■ modernizację infrastruktury nadziemnej, w tym torowiska tramwajowego wraz z przystankami wiedeńskimi ■ przebudowę sieci trakcyjnej ■ budowę nowej infrastruktury drogowej, drogi dla rowerów, chodników, przejść dla pieszych,

1. Ul. Nowowiejska z lotu ptaka 2. Część Nowowiejskiej, która pójdzie do remontu 3. Przejście dla pieszych na ul. Poznańskiej – do przebudowy

przejazdów rowerowych, miejsc postojowych. Projekt uwzględni także przebudowę wlotów skrzyżowań z ul. Barlickiego, Żeromskiego i Wygodną. Na Nowowiejskiej nasadzone mają zostać drzewa i krzewy, a nawierzchnia – rozszczelniona dla lepszej retencji wód opadowych.

Wykonawca dostanie 17 miesięcy na przygotowanie dokumentacji od momentu podpisania umowy.

Poznańska: rezerwowy pas

Wrocławskie Inwestycje ogłosiły przetarg na przygotowanie dokumentacji dla ul. Poznańskiej. Chodzi o projekt przebudowy ok. 1 km drogi, od Długiej do Legnickiej. W planach jest budowa ścieżki rowerowej, chodników, przebudowa wlotów na skrzyżowaniach z ulicami: Kruszwicka, Czarneckiego, Zachodnia, Ścinawska, Łęczycka i Litomska.

W ramach tego zadania powstanie koncepcja budowy torowiska tramwajowego. Projektant sprawdzi, czy w przyszłości da się tam poprowadzić torowisko tramwajowe. Miasto przewidziało tam rezerwowy pas pod taki tor, jeśli zajdzie taka potrzeba. Projekt będzie też konsultowany z wojewódzkim konserwatorem zabytków. Po podpisaniu umowy projektant będzie miał 1,5 roku na przygotowanie dokumentacji.

INWESTYCJE W LICZBACH

600 m
ulicy Nowowiejskiej

1 km
ulicy Poznańskiej

PoWROty Kamienic: ruszyły prace w 6 budynkach

Budynek przy ul. św. Jerzego 21 – jeszcze na początku lipca 2025

PoWROty to akcja, której celem jest modernizacja 100 budynków komunalnych, administrowanych przez Wrocławskie Mieszkania i Zarząd Zasobu Komunalnego we Wrocławiu do 2029 roku za 250 mln zł. Niedawno rozpoczęły się remonty kilku na Przedmieściu Oławskim i Hubach.

Błażej Organisty

Pod koniec lipca rozpoczęły się remonty kilku kamienic komunalnych z zasobu Wrocławskich Mieszkań i w ramach akcji PoWROty Kamienic:

- Komuny Paryskiej 84a oraz Więckowskiego 4, 5 i 21 na Przedmieściu Oławskim
- św. Jerzego 21 i 23 na Hubach.

Docieplenie unijne

Na docieplenie kamienic Więckowskiego 4, 5 i 21 Wrocławskie Mieszkania część pieniędzy pozyskały z Unii Europejskiej jako

składową większego projektu pod nazwą „Kompleksowa modernizacja energetyczna wybranych budynków mieszkalnych wielorodzinnych będących w zarządzie WM Sp. z o.o. na terenie Gminy Wrocław”.

Przetargi na modernizację

Trwają przetargi na modernizację kamienic komunalnych: św. Jerzego 13, Grunwaldzka 8a, 10a, 12a, Pełczyńska 114 i 114a, Prądyńskiego 43, Rozbrat 16. W przygotowaniu przetargi na remont: Chińska 14a i 14b – oficyny w ramach rewitalizacji Brochowa, Grunwaldzka 3–5, Krotożyńska 42.

Przeznaczone do remontu

Przeznaczone do remontu i ocieplenia (przed przetargiem na projekt lub w trakcie) są kamienice spod następujących adresów w różnych lokalizacjach Wrocławia:

- Benedyktyńska 20, 24 ■ Gajowa 25 ■ Górnośląska 6 ■ Hubzka 35, 37, 58 ■ Kleczkowska 6, 17, 34 ■ Kraszewskiego 26 ■ Kromera 4 ■ Ładna 17, 27 ■ Opolska 53, 55, 95, 99 ■ Piastowska 27a i 29a ■ Polna 5 ■ 3 Maja 1b ■ Sępa-Szaryńskiego 43, 47, 59, 61, 65, 65a, 68, 69, 73 ■ Traugutta 68 ■ Wyszyńskiego 105a.

Nowe centrum przy Strzegomskiej

We wrześniu zostanie otwarte trzecie Branżowe Centrum Umiejętności – przy ul. Strzegomskiej w dziedzinie elektryczności. Trwają prace przy dopinaniu harmonogramu szkoleń.

Zakończono już montaż i podłączanie specjalistycznego sprzętu.

Placówka będzie wyposażona w:

- gogle VR – do nauki pomiarów termowizyjnych wirtualnej rzeczywistości
- kamery termowizyjne – do precyzyjnej analizy temperatury urządzeń
- komorę GTEM – do testowania kompatybilności elektromagnetycznej
- nowoczesne mierniki – do badania jakości energii w inteligentnych budynkach.

– Dla BCU przeznaczylimy cały parter budynku A: 5 nowoczesnych pracowni, zaplecze administracyjne i część socjalna – wylicza Anna Chołodecka, dyrektorka Centrum Placówek Kształcenia Zawodowego. Projekt zakłada przeszkolenie 180 dorosłych, 90 uczniów, 30 nauczycieli. Partnerami są: Tauron Dystrybucja, Polskie Towarzystwo Przesyłu i Rozdziału Energii Elektrycznej i Instytut Automatyki Systemów Energetycznych.

UMW

Startuje remont chodników na Nowym Dworze

Już w tym miesiącu Zarząd Dróg i Utrzymania Miasta rozpocznie – przy zaangażowaniu Rady Osiedla Nowy Dwór – remont chodników przy ul. Gubińskiej. To ważna ulica dla Nowego Dworu, ale i też dla Muchoboru Małego – w sąsiedztwie węzła TAT, sklepy, placówki medyczne i punkty usługowe. Prace obejmą odcinek 125 m między ul. Budziszyńską a Wojrowicką ■ demontaż starych nawierzchni ■ wymiana krawężników i obrzeży ■ regulacja elementów podziemnych (studnie, włazy, hydranty, zawory) ■ nowe chodniki z kostki betonowej i płytki STOP przy przejściach dla pieszych ■ montaż nowego oznakowania pionowego. Umowny termin to 4 miesiące, ale być może uda się zakończyć prace znacznie szybciej. Remont zostanie sfinansowany z Funduszu Osiedlowego.

Zagłosuj na Bastion Sakwowy!

BARTOSZ MOKRZYCKI

Podoba ci się Bastion Sakwowy po metamorfozie? Możesz na niego zagłasować w plebiscycie „Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku”. Głosowanie tylko do 8 września.

Pierwsze trzy miejsca na razie okupują: Pałac Potockich w Radzynie Podlaskim, Marina Niedźwiedzi Róg w woj. warmińsko-mazurskim i Park Wodny Polanica-Zdrój. Bastion Sakwowy we Wrocławiu zajmuje 9. na 59 miejsc. Zagłosuj: www.wro.news/bastion-sakwowy

Decyzję o przyznaniu nagrody w konkursie „Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku” podejmuje

niezależne jury wizytujące każdy obiekt startujący w finale konkursu, a plebiscyt internetowy jest dodatkiem do konkursu.

Ogólnopolski Konkurs „Modernizacja Roku & Budowa XXI wieku” jest organizowany od blisko 30 lat po to, by prezentować najbardziej spektakularne dokonania polskich budowlanców w zakresie modernizacji, remontów, renowacji i adaptacji.

TBS Wrocław naprawił windę

TBS Wrocław informuje, że zakończono naprawę windy w budynku przy ul. Rodzyńskiej 4 na Stabłowicach. Od wtorku 12.08 urządzenie jest ponownie do dyspozycji mieszkańców.

Naprawa trwała dłużej niż początkowo zakładano, ponieważ niezbędne części zamienne musiały zostać sprowadzone z Hiszpanii, co wydłużyło czas realizacji. Dzięki zaangażowaniu pracowników ds. technicznych TBS Wrocław oraz firmy serwisującej windy udało się jednak skrócić wstępnie przewidywane terminy dostawy. Po wykonaniu prac 12 sierpnia br. Urząd Dozoru Technicznego dopuścił urządzenie do użytku.

Równolegle TBS Wrocław prowadzi wymianę wind w budynkach przy ul. Kasztelańskiej – nowa winda w budynku nr 21 działa od końca lipca, a prace w budynkach nr 13 i 15 są w toku.

Przy ul. Kłodzkiej pojawi się 16 latarni

To zadanie pozwoli oświetlić zieloną przestrzeń w pobliżu szkoły i Promenady Krzyckiej. Kolejne latarnie pojawią się od strony ul. Strońskiej. Koszt inwestycji to 245 tys. zł. Od podpisania umowy wykonawca będzie miał 3 miesiące na realizację.

ADOBE STOCK

Wyczyszczą Halę Stulecia

Rozpoczyna się I etap czyszczenia elewacji, która narażona jest na działanie pyłów, gazów i kurzu. W kontakcie z wodą zanieczyszczenia tworzą kwas siarkowy i azotowy, niszczące gmach. Prace potrwać do końca 2025. Działania będą kosztowały 1 mln zł.

MATERIAŁY PRASOWE

W sierpniu ZZM myśli, co zakwitnie wiosną

Tulipany, krokusy i żonkile, które oglądamy wiosną, muszą trafić do ziemi już jesienią. Lada dzień ZZM rozstrzygnie przetarg na ich dostawę. Nowe sadzonki kwiatów – 430 tys. – pojawią się w parkach Skowronim i Szczytnickim, na Promenadzie Staromiejskiej.

MATERIAŁY PRASOWE

Rozbrat 16 na Ołbinie do odnowienia

Wykonany zostanie remont obu elewacji – z ociepleniem od podwórza, przywrócenie oryginalnej stolarki okiennej, kompleksowy remont dachu. Umowa z wykonawcą zostanie podpisana w najbliższych dniach, a prace potrwać 4 miesiące. Koszt: 2,5 mln zł.

MATERIAŁY PRASOWE

Weź książkę i nie płać za bilet MPK

W sobotę 23.08 zanurz się w lekturze i nie kasuj biletu. Z okazji Światowego Dnia Książki i Praw Autorskich oraz Światowego Dnia Walki z Analfabetyzmem tego dnia we Wrocławiu wszyscy miłośnicy literatury mogą jeździć komunikacją miejską bez biletu. Jest przy tym jeden warunek – trzeba mieć przy sobie tradycyjną papierową książkę lub czytnik e-booków, które należy okazać przy ewentualnej kontroli biletów. Bezpłatne przejazdy obowiązują też na liniach aglomeracyjnych o numerach 9xx oraz w pociągach Kolei Dolnośląskich i POLREGIO w granicach Wrocławia.

Na Błogostawionego Czesława nowe szyny

W związku z wymianą szyn w torowisku w ulicy Błogostawionego Czesława w sobotę i niedzielę 23 i 24 sierpnia inaczej pojadą tramwaje. Tramwaje linii 8, 9, 23, na odcinku pl. Dominikański – Bema, pojadą przez: Oławską, Traugutta, pl. Społeczny, Wyszyńskiego, most Pokoju, Wyszyńskiego i Sienkiewicza. Linia 11 na odcinku od mostu Piaskowego do Krupniczej i linia 17 od mostu Piaskowego do ul. Widok pojadą trasą: Grodzka – Nowy Świat – Kazimierza Wielkiego.

Kręcą film, uwaga na zmiany na ulicach

Ulice Wrocławia znów są planem filmowym. Zdjęcia będą realizowane w poszczególnych dniach do 24.08 na kilkunastu ulicach miasta. W większości wypadków oznacza to zajęcie miejsc postojowych na potrzeby obsługi planu zdjęciowego. Na ul. Więckowskiego i Brzeskiej 20 i 21.08 do godz. 15 zajęte będą miejsca postojowe, a 21.08 od północy te ulice będą zamknięte dla ruchu kołowego. Z brakiem możliwości parkowania trzeba się też liczyć na ulicach: Partyzantów, 21–22.08; Kosynierów Gdyńskich, Brzóska i Wysockiego, 20–22.08; Chałubińskiego i ul. Marcinkowskiego, 24.08.

Bliżej metamorfozy ulicy Kościuszki

Ulica Kościuszki na odcinku od Pułaskiego do Krakowskiej przejdzie gruntowną przebudowę. Wrocławskie Inwestycje ogłosiły przetarg na przygotowanie koncepcji i dokumentacji projektowej dla tego zadania. Przeobrażenie przejdzie również m.in. tzw. plac trójkątny.

Bartosz Chochołowski

Przebudowa Kościuszki będzie czymś imponującym. Zmieni się tu wszystko, ale jednocześnie zostanie zachowany klimat osiedla, które rozwijało się na przełomie XIX i XX wieku.

Będzie tramwaj

Tramwaje po ul. Kościuszki jeździły do początku tego wieku. Ze względu na zły stan zamknięto torowisko i wszystkie kursy na Księżę Małe prowadzone są ul. Traugutta. Stary szlak komunikacyjny okazuje się znów potrzebny. W perspektywie pięciu lat ma zostać poprowadzona linia tramwajowa ul. Opolską od pętli „Księżę Małe” niemal do granicy miasta.

Torowisko, będące alternatywą dla Traugutta, będzie potrzebne, aby odciążać tę ulicę i pl. Wróblewskiego. Część linii tramwajowych będzie mogła kursować bez przejeżdżania przez pl. Wróblewskiego, pl. Społeczny i pl. Dominikański.

Projekt ma uwzględnić przebudowę sieci: kanalizacji, gazowej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej

Większe możliwości dla komunikacji tramwajowej stworzy dodatkowy – nieistniejący wcześniej – rozjazd z Kościuszki w prawo w Pułaskiego. Jest on projektowany w ramach innej inwestycji, również zmieniającej oblicze Przedmieścia Oławskiego – przebudowy ostatniego odcinka ulicy Pułaskiego.

Ciekawym rozwiązaniem będzie też stworzenie możliwości skręcania tramwajów z Kościuszki w Traugutta i odwrotnie – to w obrębie skrzyżowania Kościuszki, Traugut-

ta, Na Niskich Łąkach i Krakowskiej. Taka możliwość „zawracania” tramwajów zapewne będzie wykorzystywana okazjonalnie, ale w przypadku wystąpienia problemów na którymś odcinku torów stanowiłaby przydatną opcję.

Nowe przystanki, drogi rowerowe, skrzyżowania

Inwestycja będzie wiązać się również z budową lub przebudową przystanków w całym zakresie inwestycji – w sumie aż dziesięciu.

Po przebudowie ulica ma być bardziej funkcjonalna dla wszystkich użytkowników, ale pojawienie się dróg dla rowerów będzie największą jakościową zmianą. Piesi zyskają równe chodniki oraz bezpieczniejsze, doświetlone przejścia.

Przebudowane zostaną skrzyżowania Kościuszki z ulicami: Pułaskiego, Prądyńskiego, Świstackiego, Zgodną, Więckowskiego, Traugutta, Na Niskich Łąkach, Krakowską i droga wewnętrzna. Miejsca postojowe są planowane na całej ulicy.

Będą nowe odcinkowe pomiary prędkości

Nowe odcinkowe pomiary prędkości będą uruchomione na A4 k. Wrocławia i Autostradowej Obwodnicy Wrocławia na A8, gdzie trwa montaż systemu. W sumie w całym kraju przybędą 43 takie pomiary i obejmą nadzorem blisko 400 km dróg ekspresowych i autostrad.

Więcej informacji o pomiarach jest na: www.wro.news/opp-A4-AOW

Jarek Ratajczak

Generalny Inspektorat Transportu Drogowego (GITD) w całym kraju montuje kilkadziesiąt nowych urządzeń do odcinkowego pomiaru prędkości CANARD. Projekt „Rozwój operacyjności Centrum Automatycznego Nadzoru nad Ruchem Drogowym w zarządzaniu bezpieczeństwem ruchu drogowego na polskich drogach” obejmuje zakup i instalację: 43 urządzeń do odcinkowego pomiaru prędkości, 70 urządzeń punktowego pomiaru prędkości, 10 urządzeń do monitorowania przejazdu na czerwonym świetle na skrzyżowaniach i 5 urządzeń do monitorowania przejazdu na

czerwonym świetle na przejazdach kolejowych.

Nowością będzie odcinkowy pomiar prędkości na Autostradowej Obwodnicy Wrocławia na A8. Pierwotnie miał być między węzłami Wrocław Północ – Wrocław Stadion, ale już wiadomo, że będzie dłuższy. Wrocławski radny Robert Suligowski poinformował na FB, że po spotkaniu z wiceministrem infrastruktury Stanisławem Bukowcem jest decyzja, by pomiar prędkości na AOW na A8 był od węzła Wrocław Stadion do węzła Wrocław Lotnisko. Dokładna data uruchomienia tych pomiarów na A4 koło Wrocławia i na AOW nie jest jeszcze znana.

System pomocy, który wesprze i uszanuje godność

Ewa Żmuda, z-ca dyrektora Wrocławskiego Centrum Integracji, została powołana przez Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej do Zespołu ds. reformy systemu pomocy społecznej. – Chcemy stworzyć system pomocy społecznej, który udzieli wsparcia każdemu, kto tego potrzebuje – mówi w rozmowie z Agatą Grzebińską.

Gratuluje nominacji. To ogromne wyróżnienie, ale i wyzwanie.

Nominacja od ministerstwa Katarzyny Nowakowskiej to dla mnie duży zaszczyt. Nie ukrywam, że też duże zaskoczenie. Rzeczywiście będzie to wyzwanie i ciężka praca. Jestem tego świadoma, zwłaszcza że mam już doświadczenie we współpracy z Ministerstwem – od ponad dziewięciu lat współpracuję z resortem, m.in. działam w ramach ministerialnej Radzie Zatrudnienia Socjalnego, z którą budujemy sektor zatrudnienia socjalnego, czyli centra i kluby integracji społecznej. Opracowujemy też nowelizację ustawy o zatrudnieniu socjalnym – bardzo nam zależy, by centra i kluby integracji społecznej zostały włączone do systemu realizacji usług społecznych oraz by ich pozycja, jako wyspecjalizowanych podmiotów udzielających wsparcia osobom w potrzebie, została jeszcze mocniej ugruntowana w systemie pomocowym. To pozwoli mieszkańcom miast i wspólnot samorządowych otrzymywać jeszcze większe wsparcie.

Doceniono też Pani dokonania we Wrocławiu. Które rozwiązania chce Pani upowszechnić w kraju?

Wrocław jest niesamowitym miastem, gdzie realizujemy dużo projektów, które w innych miastach nie mają racji bytu.

Dlaczego?

Myślę, że to jest kwestia współpracy samorządu z mieszkańcami, z organizacjami pozarządowymi, z partnerami biznesowymi. We Wrocławiu świetnie funkcjonuje model sprawiedliwości naprawczej, w którym karę ograniczenia wolności można odpracować. Jest innowacyjny, nigdzie indziej nie występuje. Gdy

przyjeżdżają do nas przedstawiciele innych samorządów czy organizacji na wizyty studyjne, od razu mówią, że oni nie mają partnerów. Wrocławskie Centrum Sprawiedliwości Naprawczej w WCI ma ponad 150 partnerów, którzy nam zaufali.

We Wrocławiu działa również jedyna w Polsce Miejska Farma, w ramach której 20 uczestników WCI, realizujących zatrudnienie socjalne, nabywa umiejętności/kompetencje, które pozwalają im powrócić do pełnienia ról społecznych i zawodowych. Te działania również nie byłyby możliwe bez wspomnianej wcześniej współpracy i partnerstw międzysektorowych. Jest to projekt innowa-

cyjny w skali kraju.

Jakie jeszcze rozwiązania chce Pani upowszechniać?

Zatrudnienie socjalne, realizacja usług społecznych przez podmioty ekonomii społecznej, krzewienie ekonomii społecznej jako ważnego sektora w realizacji usług społecznych dla mieszkańców.

Czym jest ekonomia społeczna?

Ekonomia społeczna to taki rodzaj działalności, w której najważniejszą rolę odgrywają ludzie. Zysk nie jest celem samym w sobie, ma on służyć tym, którzy potrzebują pomocy, np.: wspierać zatrudnienie i reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Chodzi o ludzi, którzy jeszcze nie są gotowi wejść na

otwarty rynek pracy, bo wymagają wsparcia w zatrudnieniu. We Wrocławiu mamy idealną ścieżkę: przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej działa Klub Integracji Społecznej, w którym zdobywa się pierwsze umiejętności, potem trafia do Centrum Integracji Społecznej przy Strzegomskiej. Tutaj realizujemy indywidualny program zatrudnienia socjalnego. W kolejnym etapie

uczestnicy wracają do pełnienia ról społecznych, a w końcu również na rynek pracy. Jeżeli wymagają jeszcze wsparcia, trafiają do pracy w podmiocie ekonomii społecznej, a jeżeli są gotowi funkcjonować w realiach wolnorynkowych, znajduje po prostu zatrudnienie. To jest model, który zapewnia człowiekowi wsparcie od zdiagnozowania kryzysu, określenia potrzeb, rozpoznania barier, do wzmocnienia jego poczucia własnej wartości, nabycia kompetencji zawodowych i społecznych.

A czy Wrocław skorzysta na tym, że ma człowieka w ministerstwie?

Nigdy na to tak nie patrzę. Jestem dumna, że mogę reprezentować Wrocław, natomiast uważam, że każdy mieszkaniec wspólnoty lokalnej w Polsce jest tak samo ważny. Zależy mi, by rozwiązania, które wypracowujemy i będziemy opiniować, były wdrożone w każdej społeczności i by każdy obywatel Polski dostał to, co jest mu niezbędne. Wrocław jest dużym miastem, które się prężnie rozwija i ma duże możliwości, gdzie są już dobrze działające rozwiązania. Teraz chodzi o to, by pomoc dotarła też do mieszkańców mniejszych miejscowości, nie mających dostępu do tak bogatej oferty. Ale są zapewne kwestie, które będą ważne również dla

Wrocławia, bo należy pamiętać, że system pomocy społecznej to nie tylko osoby, które z tego systemu korzystają, ale również osoby, które na co dzień tego wsparcia udzielają.

Jak to zrobić?

Podmioty zatrudnienia socjalnego są tworzone przez organizacje pozarządowe i samorządy. Teraz te podmioty nie mają systemowego finansowania. Zwykle są to działania

projektowe, na 2, 3, 5 lat. I tu znowu Wrocław jest wyjątkowy, gdyż centrum integracji społecznej (WCI) działa już od 20 lat. Uważamy, że powinno być systemowe finansowanie. Wtedy można będzie planować długofalowo.

Jak wielu osobom pomogli Państwo w ramach Wrocławskiego Centrum Integracji?

Biorąc pod uwagę wszystkie działania, jakie WCI realizowało, są to dziesiątki tysięcy osób. A jeżeli chodzi o zatrudnienie socjalne, to jest to około 2,5–3 tys. osób. Policzymy to dokładnie przed 20-leciem, na co dzień nie mamy czasu na statystyki. Każda historia jest inna. Czasami trafiają do nas osoby, które są już na pewnym etapie gotowości na zmiany i chcą zaważczyć o swoje funkcjonowanie. A czasami zdarzają się ludzie, którzy wymagają długotrwałego interdyscyplinarnego wsparcia. Ale zdarza się też, że po miesiącu czy po dwóch stwierdzamy, że dana osoba potrzebuje zupełnie innego wsparcia, bo np. musi sobie najpierw poradzić z problemem uzależnienia.

Co Pani robi, by uniknąć wypalenia zawodowego?

Jest takie jedno miejsce w Polsce, gdzie ładuję baterie i do którego wracam od ponad 30 lat. Mam tam las, piękną pustą dziką plażę. I to, że mogę w ministerstwie realizować projekty, które są ważne dla nas mieszkańców, bo każdy z nas może się znaleźć w trudnej sytuacji i będzie wymagał wsparcia. Stworzymy więc otwarty system pomocy społecznej, który będzie udzielał wsparcia każdemu, kto tego potrzebuje i robi to, szanując jego godność.

Chodzi o ludzi, którzy jeszcze nie są gotowi wejść na otwarty rynek pracy, bo wymagają wsparcia w zatrudnieniu.

Ewa Żmuda, wicedyrektor WCI, powołana do Zespołu ds. reformy systemu pomocy społecznej w MRPiPS

Daniel Defoe „Robinson Crusoe”
Wakacje na (bez)ludnej wyspie

Dlaczego warto przeczytać tę ponad 1000-stronicową książkę? A choćby dlatego, że każdy o niej słyszał, zna bohaterów, ale prawdopodobnie nigdy nie miał w ręku oryginalnej powieści. A zdecydowanie warto, bo, poza literackimi walorami, to po prostu kawał fantastycznego survivalu podany z wieloma detalami (wciąż można traktować porady Defoe jak tutorial).

A sporą sensacją jest fakt, że podczas gdy dwie pierwsze części powieści Defoe są opublikowane w znanych już przekładach (Józefa Birkenmajera oraz Nieznanego Tłumacza z lat 1844-1845) to trzeci tom doczekał się teraz premierowego tłumaczenia przez Michała Lachmana z Instytutu Filologii Angielskiej Uniwersytetu Łódzkiego. Brawa!

Laura van den Berg „Stan raju”
Gorąco i niebezpiecznie na Florydzie

Opowiadania Lauren Groff z tomu „Floryda” (Wydawnictwo Pauza) są niedoścignionym wzorem tego, jak klimatycznie i powściągliwie opowiadać nie tyle o amerykańskim stanie, co o stanie ducha, jaki osiąga się w tej geograficznej szerokości. Powieść „Stan raju” (w przekładzie Dobromiły Jankowskiej, laureatki plebiscytu 30 Kreatywnych Wrocławia 2020) Laury van den Berg także przywodzi na myśl cykl opowiadań z wiodącym motywem, którym są nie tylko dzikość Florydy i niepokromiona natura jej żywiołów, ale rzeczywistość po pandemii, kiedy w okolicy znikają ludzie, a może przede wszystkim historie rodzinne, jakie narratorka pragnie opowiedzieć czytelnikowi. Bo „kiedy historię przekazuje się drugiemu człowiekowi, rozchodzi się nie czym choroba zakaźna. Im więcej razy się ją opowiada, tym potężniejsza się staje”. Ta powieść spodoba się fanom klimatycznej amerykańskiej prozy, a opisy rozszalałej przyrody są fantastyczne.

Maria Kuncewiczowa „Dwa księżycy”
Kazimierz Dolny nad Wisłą opisany magicznie

Maria Kuncewiczowa po raz pierwszy przyjechała do Kazimierza Dolnego w połowie lat 20. XX wieku, w 1927 roku kupiła wraz z mężem działkę, na której stał już dwupokojowy domek. Doceniła urok miasteczka, choć rynek cuchnął, fasady budynków pokrywał brud, a sklepiki okazały się ciasnymi pomieszczeniami. A jednak to właśnie w Kazimierzu znalazła swoją przystań, tu zaszczepiła się w ciszy i pisała, ale też podejmowała gości, bo miejsce stało się w dwudziestolecu międzywojennym prawdziwą artystyczną mekką. Do miasteczka przyjeżdżali artyści, w tym wielu malarzy – profesorów ASP ze studentami. Tom Kuncewiczowej inspirował do dzisiaj – w latach 90. powstał piękny film Andrzeja Barańskiego ze scenariuszem na podstawie opowiadań, tak samo nazywa się festiwal w Kazimierzu, a nawet hotel. I czytając warto poczekać na to, aby w Kazimierzu rzeczywiście zapadł zmierzch. Wtedy tytułowy księżyc prezentuje się oszałamiająco!

EUROPEJSKA NOC LITERATURY 2025

„IMPULS NOTOWANIA”

Planujecie urlop? Nieważne czy w Polsce, za granicą, w klimacie umiarkowanym czy tropikach. Do walizki warto zabrać książkę albo i kilka. Polecamy aż 11 interesujących książek na wakacje. To powieści przygodowe, jak „Robinson Crusoe”, opowiadania, jak „Dwa księżycy” Marii Kuncewiczowej, przeżabawna autobiografia Marii Czubaszek, skandynawska powieść o zakazanym romansie, elegancka włoska książka o trzydziestolatkach. Zostajecie we Wrocławiu? Wybierzcie się w literacką podróż po Ołbinie w sobotę 23.08. Przedstawiamy pełen harmonogram czytań 14. edycji Europejskiej Nocy Literatury pod hasłem „Impuls notowania”.

I Redakcja

Tegoroczny temat Europejskiej Nocy Literatury przypomina o notowaniu jako akcie inspirującym, prywatnym i niezwykle potrzebnym. – W świecie, gdzie każdy się wypowie, choć się nie zna, książka z notatkami wydaje się ostoją myśli uporządkowanej, wiarygodnej, wpisanej w tradycję rozmowy z samym sobą, w przeciwieństwie do rozproszonych uwag w rozwidlających fragment jednej z 10 książek w wykonaniu wybranego aktora lub aktorki. Każdy tekst czytany jest dziesięciokrotnie – pisanie odręcznego, obcowania z papierem, uważności, zatrzymania, refleksji – wspomina Karolina Sulej, kuratorka tegorocznej edycji. W programie tegorocznych czytań nie zabraknie dzieł niezwykle osobistych: dzienników, notatników i listów.

10 książek, 10 miejsc, 10 czytających

W każdej z 10. lokalizacji na Ołbinie usłyszymy jedną z książek wybranych przez Karolinę Sulej w wykonaniu naszych tegorocz-

nych artystów: Katarzyny Figury, Jarosława Boberka, Adama Cywki, Andrzeja Gałły, Renaty Dancewicz, Jowity Budnik, Emose Uhumwangho, Tomasza Schimscheina, Doroty Segdy i Marcela Sabata.

Jak to działa?

Jak co roku, sami możecie zaplanować trasę uczestnictwa wedle uznania. W każdym z przedstawionych na naszej mapie miejsc usłyszysz fragment jednej z 10 książek w wykonaniu wybranego aktora lub aktorki. Każdy tekst czytany jest dziesięciokrotnie w określonych godzinach. Dlatego nie musisz martwić się o kolejność odwiedzanych miejsc. Wybierz kilka lokalizacji albo zwiedź wszystkie. Możesz nawet kilkukrotnie posłuchać tego samego fragmentu książki. W każdej z lokalizacji odczyty odbywają się co pół godziny – pierwsze z nich startują o godz. 18.

W czyjej interpretacji i gdzie usłyszmy konkretną książkę naszego programu? Wszystkie niezbędne informacje można znaleźć na mapie wydarzenia.

Jak zawsze: bez barier

Również podczas tegorocznej edycji Europejskiej Nocy Literatury działamy bez barier. Aż 7 z 10 miejsc czytań jest dostępnych dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi. Co więcej, wraz z Fundacją Katarynka, po raz kolejny zapraszamy na spacer z audiodeskrypcją i tłumaczeniem na Polski Język Migowy. W ramach tych wydarzeń nie tylko poznacie tajemnice Ołbina, ale również będziecie uczestniczyć w wybranych czytaniach, w ramach których zostaną udostępnione napisy, tłumaczenie na PJM i pętla indukcyjna. Udział w spacerach bezpłatny, liczba miejsc ograniczona. Zapisy: **marta.konieczna@instytutkultury.pl**, tel. 501 214 914.

Noc pełna emocji

Na uczestników i uczestniczki „Impulsu notowania” czeka szereg wydarzeń towarzyszących! 23 sierpnia wieczór z literaturą wzbogacą otwarte warsztaty, na które do parku Stanisława Tolpy zaprasza stowarzyszenie „Twór-

cze Powiązania”. Studenci i studentki Wydziału Architektury Politechniki Wrocławskiej zaprezentują projekcje multimedialne, które będą towarzyszyły czytaniom na dziedzińcu ich siedziby. To nie koniec – w tym roku dzięki współpracy z Wrocławską Fundacją Filmową na publiczność czeka wybór filmów w ramach specjalnej edycji Polish Cinema for Beginners. Projekcje odbędą się w budynku Wydziału Architektury PWiR.

Impuls rozmowy

Wrocławski Instytut Kultury wraz z Miejską Biblioteką Publiczną im. Różewicza zapraszają na wyjątkowe spotkanie 22.08 o godz. 18 w Filii nr 5 GRAFIT Miejskiej Biblioteki Publicznej. Z Karoliną Sulej o tegorocznym „Impulsie notowania” rozmawiać będzie Kalina Downarowicz.

➤ Pełny harmonogram wydarzeń towarzyszących oraz informacje na temat Europejskiej Nocy Literatury można znaleźć na stronie internetowej www.nocliteratury.pl

A SZKOŁA PODSTAWOWA NR 84 IM. RUCHU OBROŃCÓW POKOJU
ul. Górnickiego 20 (wejście od ul. Ukrytej)
Dzienniki 1950-1962, Sylvia Plath
czyta: **Jowita Budnik**

B PARK STANISŁAWA TOLPY
(przy kontenerze ESK)
Co zjadłem przez rok (i o czym wtedy myślałem), Stanley Tucci
czyta: **Jarosław Boberek**

C POLE DANCE INSTITUTE
ul. Sienkiewicza 8a (w podwórku, wejście od ul. Świętokrzyskiej 30)
Moja ukochana i ja. Ślub, Renata Lis
czyta: **Renata Dancewicz**

D CENTRUM KREATYWNOŚCI TALENT (AULA)
ul. Jedności Narodowej 117
I już nigdy nie nazwę Cię Tatą. Dzienniki córki Gisèle Pelicot, Caroline Darian
czyta: **Dorota Segda**

E CENTRUM KREATYWNOŚCI TALENT (PLENER)
ul. Jedności Narodowej 117 (wejście od ul. Wygodnej)
Listy do Mileny, Franz Kafka
czyta: **Adam Cywka**

F DOLNOŚLĄSKA IZBA LEKARSKA
al. Matejki 6b (wejście przez bramę Klubu Lekarsza „Remedium”)
Kobiety, o których myślę nocą, Mia Kankimäki
czyta: **Tomasz Schimscheiner**

G BASECAMP BY XIOR
ul. Sienkiewicza 18/22
Mapy naszych spektakularnych ciał, Maddie Mortimer
czyta: **Katarzyna Figura**

H SZKOŁA PODSTAWOWA NR 107 IM. PIOTRA WŁOSTOWICA
ul. Prusa 64 (wejście z tyłu budynku)
Hałas, Małgorzata Halber
czyta: **Marcel Sabat**

I DOM EDYTY STEIN
ul. Nowowiejska 38
Schylek. Dziennik 2019-2022, Anda Rottenberg
czyta: **Emose Uhumwangho**

J DZIEDZINIEC WYDZIAŁU ARCHITEKTURY POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ
ul. Prusa 53/55 (wejście od ul. Rozbrat i ul. Chemicznej)
Kryptonim dla Hoba. Kroniki inwazji, Aleksandr Myched
czyta: **Andrzej Gałła**

LITERACKA STREFA RELAKSU W PARKU STANISŁAWA TOLPY

Odpocznij chwilę, zjedz coś smacznego, kup książkę i porozmawiaj z nami. Od godziny 16:00 czekają na Ciebie:

- Agencja Rozwoju Aglomeracji Wrocławskiej
- Booktruck od Tajne Komplety
- Miejska Biblioteka Publiczna im. Tadeusza Różewicza we Wrocławiu
- MPWiK #pijkrandówkę
- Stowarzyszenie na rzecz edukacji, animacji kultury i sztuki „Twórcze Powiązania”
- Stowarzyszenie Żółty Parasol i Partnerzy
- Strefa gastronomiczna: Bike Cafe, Lody Samborini, Food Brothers, Pierożki w Truck’u

23.08 czytania we wszystkich miejscach rozpoczynają się o tych samych godzinach:

18:00, 18:30, 19:00, 19:30, 20:00, 20:30, 21:00, 21:30, 22:00, 22:30

- WC toaleta przy miejscu czytania
- A miejsce czytania dostępne dla osób z niepełnosprawnościami ruchowymi
- Z pętla indukcyjna dostępna na czytaniu
- CC czytanie z napisami

Sarah Manguso „Kłamcy”

Powieść torpeda o małżeństwie, które miało się udać

Wydawnictwo Filtry podsuwa nam powieść amerykańskiej prozaczki Sarah Manguso „Kłamcy” w świetnym tłumaczeniu Ewy Borówki. To literackie tornado i psychomachia małżeńska w jednym. Główna bohaterka Jane, pracownica, zdyscyplinowana, pisarka i akademiczka wchodzi w relację z poznanym na imprezie Johnem, który kręci filmy, realizuje performatywne działania, pragnie działać na wielu polach i jest wszechstronnie utalentowany. Szybko okazuje się, że John jest też żywioło nieorganizowany, chętnie wykorzystuje pomoc i nie jest gotowy na odpowiedzialny związek z drugą osobą.

Gyula Krúdy „Wszystkie kobiety Sindbada”
Węgierski sposób na życie – być w wiecznej podróży

W opowiadaniach Gyuli Krúdy’ego z tomu „Wszystkie kobiety Sindbada” (w pięknym przekładzie Elżbiety Cygielskiej i Anny Góreckiej) opublikowanego nakładem Państwowego Instytutu Wydawniczego, Sindbad odwiedza miejsca w Budapeszcie, ale i małe miasteczka, w których spotyka kolejne bohaterki – zwawie dziewczęta, smutne młode kobiety, w których objęciach wierzy, że będzie kochał aż po grób. Jest w tych utworach węgierskiego mistrza nie tylko precyzyjna kompozycja i niepodrabialny styl i klimat.

Marie Varella „Rozczarowane”

Powieść obyczajowa z kryminalnym wątkiem

Dwie równoległe historie. Pierwsza to opowieść o wspólnym dorastaniu czterech przyjaciółek z miasteczka Bouville-sur-Mer w Normandii – Angélique, Morgane, Jasmine i Sarah, które łączą wspólne doświadczenia, radości, pierwsze zakazane przyjemności. Wszystko to do czasu, gdy Sarah niespodziewanie ginie, a w niemal każdym domu w niewielkiej miejscinie ludzie zastanawiają się, co mogło się wydarzyć. Sprawa Sarah jest bezskutecznie analizowana przez kolejne lata. Druga z opowieści w „Rozczarowanych” rozgrywa się już 20 lat później, kiedy do miasteczka wraca po nieobecności dziennikarka Fanny, niegdyś śledząca zniknięcie Sarah.

Helga Flatland „Pogłos”

Nieoczekiwane skutki nietypowego romansu

Nauczycielka Mathilde romanssem ze swoim 18-letnim uczniem wzbudza sporą sensację i mimo uczucia, jakim niewątpliwie darzy chłopaka, postanawia opuścić Oslo. Jej przyjazd do wsi Telemark, gdzie wynajmuje dom od braci prowadzących farmę mleczarską, staje się początkiem prawdziwej rewolucji w życiu nie tylko obydwu mężczyzn, ale i miejscowej społeczności. Czy wypełnienie samotności w jej życiu będzie wystarczającym argumentem za tym, by zaakceptować ostantacyjne zachowanie kobiety? Niebawna propozycja do wakacyjnej torby podróżnej.

Maria Czubaszek „Nienachalna z urody”
Satyryczka o sobie z właściwym dystansem

Maria Czubaszek była zaprzeczeniem tradycyjnie pojmowanej kobiety i żony z jej obowiązkami. Na męża mówiła do samego końca czule i po nazwisku, nie gotowała, nie widziała sensu w rodzinnych spotkaniach, nie przepadała za urlopami, a kontakt z przyrodą napawał ją lekkiem o własne życie (te gałęzie w lesie!). Kochała zwierzęta wręcz obsesyjnie. I nie uważała się za ładną. Najchętniej siedziałaby w niewielkim, całkiem niemal nieumeblowanym mieszkaniu (za to z widokiem na Pałac Kultury), ale poznała drugiego męża, a on miał większe potrzeby ozdabiania przestrzeni pamiątkami z podróży jazzmana i tym sposobem autorka przeżabawnej, a miejscami wyjątkowo kąśliwej książki, w której celne riposty sygną się, jak confetti, po prostu nas obezwładnia. Bywała bezkompromisowa, ale bardzo często zdroworoządkowa, rozbijająca i obezwładniająco szczerą. No i miała styl pisanania i mówienia, którego, niestety, nie da się podrobić. Nawet korzystając z AI.

Jacek Cygan „Ciao Goethe”
Śladami Goethego w Italii

Jacek Cygan wielbił poezję Johanna Wolfganga von Goethego, kocha Włochy, aż 20 lat spędził podróżując w te same miejsca, które odwiedził i opisał niemiecki wieszcz. „Ciao Goethe” (nakładem Wydawnictwa Marginesy) to plan tych wypraw. Opowieść Jacka Cygana rozpoczyna się w czeskich Karłowcach Warach, skąd poeta uciekał w 1786 roku do Italii zaopatrzonego tylko w mantelzak (pojemnik) i torbę z borsuczej skóry. Uciekł przed znajomymi i rozpoczął podróż, która miała uleczyć jego zneganą duszę. Słońce pomagało. To naprawdę pełna uroku książka hołd złożony podziwianemu artyście. Ale nie byłaby chyba tak cudowna, gdyby nie fenomenalna wręcz okładka i subtelne ilustracje Anny Pol nadające kolejnym rozdziałom lekkości i elegancji.

Zbyt cicho na koncercie? Możesz złożyć reklamację

Kupując bilet na wydarzenia kulturalne, rekreacyjne i sportowe, jak: imprezy plenerowe, festiwale, koncerty czy mecze piłkarskie, masz prawo oczekiwać należytej wykonanej oferty. Kiedy możesz złożyć reklamację, wyjaśnia Marta Pankowska, miejska rzecznik konsumenta we Wrocławiu. Część 1.

Redakcja

Kupiłeś bilet na koncert ulubionego zespołu i wyszedłeś w połowie, bo połowy piosenek nie było słychać? Albo nie mogłeś się skupić na meczu, bo trafiło ci się zepsute krzesło na trybunie stadionowej? Możesz złożyć reklamację.

Jeśli organizator koncertu nie zadbał np. o jakość nagłośnienia lub bezpieczeństwo uczestników, możesz złożyć reklamację

Bilet potwierdza umowę

Umowy o świadczenie usług związanych z wydarzeniami rozrywkowymi, kulturalnymi czy sportowymi zaliczane są do tzw. umów starannego działania, a ich przedmiotem jest wykonywanie określonych czynności, np. udostępnienia wykupionego miejsca na trybunie, w danym dniu, zapewnienia dostępu do infrastruktury obiektu czy umożliwienie obejrzenia wydarzenia w niezakłóconych warunkach.

Kupując bilet przez internet, otrzymujesz potwierdzenie zawarcia umowy, bilet z załącznikami (np. regulamin i/lub ogólne warunki umowy). Gdy kupujesz bilet w kasie, zawarcie umowy z organizatorem potwierdza bilet w formie papierowej. Jako konsument powinieneś wiedzieć, co

nabywasz, od kogo, kiedy, za ile i na jakich zasadach. Należy pamiętać, że przy zakupach biletów przez internet na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe czy sportowe konsumentowi nie przysługuje prawo do namysłu, jeżeli w umowie oznaczono dzień lub okres świadczenia usługi.

Zrezygnowałeś – organizator nie odda pieniędzy

Sprzedawca nie ma obowiązku zwracać nam pieniędzy, jeśli zrezygnujemy z zamówienia. Może się jednak zdarzyć, że warunki określone przez niego dopuszczają możliwość rezygnacji z zamówienia, otrzymania całkowitego albo częściowego zwrotu pieniędzy lub „przepisania” biletu na inną osobę. Dlatego też przed kupieniem biletu warto dokładnie zapoznać się z regulaminem.

Konsument nie może samowolnie odsprzedać biletu na mecz innej osobie, bo jest do tego potrzebna niezbędna zmiana danych na bilecie, które obowiązkowo należy podać przy zakupie. Dodajmy, że kupowanie biletów na imprezy artystyczne, rozrywkowe lub sportowe w celu odsprzedaży z zyskiem jest wykroczeniem i podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Za bezpieczeństwo odpowiada organizator

Każde imprezy masowe, do których zaliczamy koncerty lub

mecze, musi spełniać wymogi ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych. Za bezpieczeństwo uczestników w miejscu i w czasie jej trwania odpowiada organizator.

Marta Pankowska

Nawet jeśli w regulaminie organizator zwolni się z tego obowiązku albo ograniczy swoją odpowiedzialność za bezpieczeństwo, to te zapisy najczęściej

będą nieskuteczne, a taka praktyka przedsiębiorcy może zostać uznana za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Organizator nie może zwolnić się z odpowiedzialności za takie aspekty

związane z imprezą masową, jak np. zagubienie bagażu przez konsumenta, odwołanie wydarzenia bez wcześniejszego uprzedzenia (o ile do odwołania nie dochodzi z przyczyn niezależnych od organizatora), nie może też zastrzec sobie prawa do dokonania zmian dotyczących przebiegu imprezy, w tym zmiany miejsc siedzących, sektorów, programu imprezy czy terminu.

W kolejnym numerze za tydzień przeczytasz, jak złożyć reklamację za nienależyte wykonaną usługę.

Biuro Miejskiego Rzecznika Konsumentów

ul. Gabrieli Zapolskiej 4
I piętro, pok. 128
(od pon. do pt. w godz. 8-15)
tel. 71 777 79 02
(od pon. do pt. w godz. 8-15.30)
e-mail: brk@um.wroc.pl

Nocowanka pod namiotem na Gliniankach 30.08

Wyjątkowa noc pod gwiazdami? Z dzieckiem, z ogniskiem, kinem plenerowym i wędkowaniem? Brzmi jak idealny pomysł na zakończenie wakacji. Już 30 sierpnia Spartan zaprasza rodziców (opiekunów) z dziećmi na nocowankę pod namiotem, na terenie kąpieliska Park Glinianki.

Redakcja

To będzie wieczór pełen zabawy, odpoczynku i niezapomnianych wrażeń. Rodzice z dziećmi (min. 1 dorosły + 1 dziecko) mogą rozbić namiot w wydzielonej, bezpiecznej strefie biwakowej w Parku Glinianki na noc z 30 na 31 sierpnia. Start o godz. 18 w sobotę, zakończenie o 10 w niedzielę.

Co na Was czeka

Dla uczestników nocowanki Spartan przygotował: ■ bezpieczne pole namiotowe ■ możliwość przyjazdu z własnym namiotem lub wypożyczenia go na miejscu ■ kino nocne pod chmurką ■ ognisko z kiełbaskami ■ wędkowanie z instruktorem i zapewnionym sprzętem ■ zajęcia praktyczne z biwakowania ■ rodzinne

gry i zabawy ■ zaplecze sanitarnie, prąd i dostęp do wrzątku. Dodatkowo można skorzystać z płatnych atrakcji, dostępnych w godzinach funkcjonowania kąpieliska, jak np. kajaki czy rowery wodne.

Co zabrać ze sobą

Namiot możecie wziąć swój lub wypożyczyć na miejscu (koszt 50

zł). Zabierzcie ze sobą: śpiwo-ry i karimatę, zestaw biwakowy (kubki, talerze, sztućce), latarkę, ubranie na zmianę, ręcznik, wygodne obuwie i koniecznie dobry humor i gotowość na wakacyjną przygodę. – Nocowanka to doskonała okazja, by wspólnie z dzieckiem zakończyć wakacje w aktywny, rodzinny i niezapomniany sposób. To nie tylko relaks, ale także edukacja, ruch i wspólne

tworzenie wspomnień, które zostaną na długo – zachęca Maciej Moczko, rzecznik Wrocławskiego Centrum Treningowego Spartan.

Koszt nocowanki to 100 zł od osoby. Obowiązują zapisy.

➤ **Więcej informacji i formularz zapisów są na stronie: spartan.wroc.pl/glinianki/nocowanki-na-gliniankach**

LEŚNICA

Piknik Wakacje z Zielonym Wrocławiem 24.08

Niech zieleń będzie z nami! Jesteś za pan brat z przyrodą i ekologią? Sprawdź się. Zagraj w gry, weź udział w wyzwaniach, zgarnij nagrody i... odpocznij na łonie natury. W niedzielę 24.08 wpadaj na Leśnicę na Wakacje z Zielonym Wrocławiem.

Anna Aleksandrowicz

Wakacje z Zielonym Wrocławiem to osiedlowy minipiknik organizowany przez wroclaw.pl, Zielony Wrocław, z partnerstwem Zarządu Zieleni Miejskiej i spółki Ekosystem.

Podczas pikniku promowane będą proekologiczne projekty miejskie. Urząd Miejski Wrocławia prowadzi ich wiele, a wśród nich są:

- działania less waste w ramach Wrocław nie marnuje, czyli daje drugie życie: ubra- niom, książkom, dba o to, by nadwyżki je- dzenia trafiały np. do lodówek społecznych
- zazielenianie miasta
- gospodarka odpadami
- kampania Zróbmy miej- sce dla wszystkich (remonty domów ludzkich nie mogą się

odbywać kosztem niszczenia domów ptasich lub nietoperzo- wych)

- działania zmierzające do po- prawy jakości powietrza.

Na pikniku w niedzielę 24.08 w godz. 12–16 na skwerze im. Ko- bla przy ul. Płóńskiego (między ul. Płóńskiego i Rubczaka) znaj- dziez stoiska wroclaw.pl i Zielo- ny Wrocław, strefę chill, atrakcje pod namiotem Zarządu Zieleni Miejskiej oraz Ekosystemu, a także Radia RAM.

Na stoisku wroc- law.pl i Zielony Wrocław od- wiedzający będą mo- gli:

- zagrać w grę typu nerf (strze- lanie gumowymi strzałkami do celu) o nazwie „Zburz kopciucha”
- ułożyć duże puzzle związane z jakością powietrza
- sprawdzić swoją pamięć i za- grać w grę memory
- wziąć udział w wyzwaniu Znajdź je wszystkie (znajdo- wanie ptaków)
- spróbować swoich sił w quizie o nietoperzach lub aktualno- ściach we Wrocławiu
- wziąć udział w warsztatach less waste
- zagrać w grę o sortowaniu odpadów, ścigając się w drodze do właściwych koszy.

Za udział w kilku aktywnościach będzie można zgarnąć nagrody (pluszaki, domki dla ptaków), a wszyscy odwiedzający będą mogli otrzymać tatu- aż lub kolorowanek. Każdy będzie mógł skorzystać z budki bookcrossingo- wej i wymienić się książkami, a także odpocząć w strefie chill na pufach i leżakach.

Zimorodek zwyczajny – taki pluszak będzie do wygrania jako nagroda

PILCZYCE-KOZANÓW-POPOWICE PŁN.

Budują Nadodrzańską Osadę Przygody

Tak będzie wyglądała Nadodrzańska Osada Przygody (wizualizacja)

Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu szykuje przetarg na re- realizację inwestycji pn. „Nadodrzańska Osada Przygody – etap I”. Ma on powstać w parku przy ul. gen. I. Połbina.

Bartosz Moch

Osada to projekt z Wrocławskiego Budżetu Obywatelskiego z 2021 r. i z programu Rewitalizacji Zie- leni, Nabrzeży i Wysp Odrzańskich. W pierwszym etapie zaplanowano:

- budowę: części placu zabaw (tzw. wodny plac zabaw), nowej alejki, części oświetle- nia parkowego i drewnianych schodów terenowych na wał
- remont alejek parkowych
- montaż elementów małej architektury przy placu zabaw,

jak ławki i kosze na odpady

- ogród deszczowy do odprowa- dzenia wody z placu zabaw.

Wodny plac zabaw z nawierzchnią piaszczystą łącznie będzie zajmował około 300 mkw. po- wierzchni z urządzeniami do pompowania i piętrzenia wody. Podobny plac zabaw funkcjonu- je już przy Żabiej Ścieżce i cieszy się dużym zainteresowaniem. Przetarg jest w trakcie przygo- towania. Prace mogą ruszyć już jesienią, zakończenie I etapu jest zaplanowane do lata 2026 roku.

Maraton Zumby na Pergoli 23.08

Trzeci Maraton Zumby w ra- mach akcji „Lato na Pergoli” przy Hali Stulecia już w sobo- tę, 23.08 w godz. 17–21. Orga- nizatorzy zapraszają każdego bez względu na wiek i umie- jętności. Będzie dobra zaba- wa i mnóstwo pozytywnej energii. Zumbę poprowadzi 9 prezenterów. Tematem prze- wodnym jest „Dobra zabawa”, warto mieć elementy świecą- ce w nocy, kapelusz, krawat, muszkę itp. Najlepszy pomysł będzie nagrodzony. Wstęp wolny. W przypadku złej po- gody zumba będzie w budynku Wrocławskiego Centrum Kon- gresowego.

Muzeum Militarne: nowa wystawa

W Społecznym Muzeum Mi- litarnym przy ul. Pełczyńskiej można oglądać nową wystawę czasową pt. „Breslau 1808 – 1950 Wrocław”. Oprócz mili- tarnej historii miasta przybliży ona obraz walk podczas Fe- stung Breslau (luty–maj 1945). W Forcie nr 9 możecie zobaczyć hełmy zdeponowane w 1945 r. w budynku gospodarczym dawnego 8. batalionu łącz- ności na Karłowicach (dawne koszary Hindenburga). Zoba- czycie umundurowanie i broń obu walczących stron. Są do- kumenty z tych walk – rozkazy i przedmioty, pokazujące życie ludności w ostatnich dniach wojny. Muzeum można zwie- dzać tylko zbiorowo z prze- wodnikiem w każdą niedzielę (do 26.10) o godz. 12. Ceny bi- letów: 30 zł – normalny, 10 zł – ulgowy (dla dzieci). Płatność na miejscu gotówką.

Calineczkę spotkasz w alei Dębowej 30.08

Wrocławski Teatr Pantomimy zaprasza do Ogródu – Sce- na letnia przy al. Dębowej 16 w sobotę 30.08 o godz. 11 na sztukę „Mikrokosmos”. Jest to swobodna interpretacja baśni „Calineczka” Hansa Christia- na Andersena. Przedstawi- nie w reż. Konrada Dwora- kowskiego przeznaczone jest dla dzieci w wieku 5+. Bilety: www.bilety.pantomima.wroc.pl

Harmonogram wywozu gabarytów 20-26.08.2025

Odpady wielkogabarytowe, czyli stare meble, dywany trzeba wyrzucać do specjalnych kontenerów. W najbliższym tygodniu staną na trzy dni pod adresami:

22.08.2025

Asfaltowa 15, Boiskowa 17, Bórowska 90, Braterska 16, Burażczana 2a, Bytomska 3, Bzowa 20, Chełmska 12, pl. Ciesielski 1, Cynamonowa 15, Czarnieckiego 5, Czartoryskiego 29, Daktylowa 1, Dębickiego 11, Dmowskiego 19c, Dokerska 19, Dworcowa 6, Długa 18, 51, Elementarzowa 12, Franki 9, Grabskiego 2, Grudziądzka 120, Głogowska 29, al. gen. Hallera 111, pl. Hirszfelda 10, 16, Hłaski 37, Inowrocławska 1, Inżynierska 29, 49, 62, Jableczna 26, 29, Jackowskiego 1, ks. Jezierskiego 14, Kamińskiego 152, Kleczkowska 5, Komandorska 71, Kościuszki 100, Koszalińska 8, Koszarowa 6n, 64, Kowieńska 33, Kozia 1, Kołobrzaska 23, gen. Kniaziewicza 13, Kruca 2, 75, Kruszwicka 31, Krynicka 21, Księska 25, Kukuczki 18, Legnicka 30, Litewska 2, Lotnicza 145, Lubuska 54, Łąka Mazurska 10, Magellana 27, Manganowa 4, Marca Polo 47, Marsowa 17, Międzyzdrojska 6, Mielecka 17, Miodowa 116, Morska 17, Mosiężna 20, Młodnickiego 26, Młynarska 1, Niedźwiedzia 14, Nowodworska 45b, Nyska 70, Obornicka 37, Obrońców Poczty Gdańskiej 11a, Oficerska 11, Olbrachowska 10, Olszewskiego 61, Oporowska 13, Orzechowa 32, Osmańczyka 2, Osobowicka 103a, Papiernicza 1, Pereca 16, 23, mjr. Piwnikar-Ponurego 77, Pleszewska 32, Poczтовая 12-14, Podchorążych 7, Podróżnicza 31, Poła 17, Powstańców Śląskich 176, 198, Poziomkowa 50, Poznańska 1, Prudnicka 2, Przyjaźni 4a, Radkowska 2, Rakietowa 12, Rawska 2, Reszelska 2, Robotnicza 32, Rodakowskiego 1, Rodzynekowa 3, Rybnicka 13, Sanocka 7, Sądzińska 3, Siemiradzkiego 17, Śliczna 24, al. Śliwowa 26, Ślusarska 50, Spółdzielcza 1, Śródkowa 9, Stalowa 52, 86, Strzegomska 296, Suwalska 22, Szwajcarska 15, Szymanowskiego 6, Słomimskiego 5, Tuwima 2, Tymiankowa 3, 7, Ułańska 28, Waryńskiego 1, Worcella 6, Wykładowa 24, Zachodnia 17,

STARE MIASTO

Powstanie zielony trakt w sercu Wrocławia

Ulica Ruska będzie zielonym deptakiem, częściowo dostępnym dla aut. Od Kazimierza Wielkiego do pl. Solnego zostaną odświeżone elewacje budynków. Na jezdni pojawi się nowa nawierzchnia, ale tory tramwajowe zostaną na pamiętkę.

I Bartosz Chochołowski

Na Ruskiej i Solnym tramwajów nie ma od 48 lat, ale tory przetrwały i są świadkiem historii komunikacji miejskiej Wrocławia. Trwa projektowanie przebudowy ulicy Ruskiej. Zgodnie z wolą wojewódzkiego konserwatora zabytków zostanie ślad po dawnej linii zabudowy (na wizualizacjach linie z ciemnoczerwonej cegły) oraz historycznej Bramie Ruskiej.

Magdalena Zienowicz, projektantka przebudowy, na łamach wrocław.pl podkreślała, że Ruska ma zmienić swoje znaczenie i przede wszystkim stać się deptakiem. – Zamieniamy ją na deptak, na pasaż. Stawiamy na ruch fakultatywny,

Tak ma wyglądać odnowiona ulica Ruska. Wizualizacja z drzewami i kamienicami i zachowanymi torami

czyli nieco spowolniony – mówiła i dodawała, że mieszkańcom najbardziej zależało na zieleni.

Kwestią niemal bezsporną dla osób uczestniczących w konsultacjach społecznych była zieleni. Przyjęto wszystkie rekomendacje dotyczące

nowych nasadzeń drzew, krzewów, roślinności zimozielonej i zagospodarowania wód opadowych.

Zakres inwestycji przy ul. Ruskiej obejmuje: przebudowę nawierzchni ■ montaż dodatkowego oświetlenia z funkcją dekoracyjną

■ budowę elementów małej architektury ■ przebudowę sieci wodno-kanalizacyjnej ■ budowę sieci monitoringu i teletechnicznej. Na Ruskiej pojawią stojaki rowerowe, trejaże na pnącza, ceglane gazony z zielenią, nasadzenia drzew, 900 krzewów, pnączy i bylin.

STARE MIASTO

Sztuka Mody zawita na plac Solny 30 i 31 sierpnia

Marzy Ci się niepowtarzalna koszulka albo nietuzinkowa torba w stylu retro? Wobec tego wpadnij w ostatni weekend sierpnia na Solny, gdzie będziesz mogła/mógł takie rzeczy znaleźć albo zrobisz je sobie sam, tworząc napisy na koszulkach i szyjąc torby zakupowe z recyklingu.

W weekend 30-31.08 wpadnij na Solny – kupisz sobie coś modnego

I Agata Grzełińska

Koniec sierpnia we Wrocławiu można spędzić artystycznie, a przy okazji wzbogacić swoją garderobę o oryginalny element. Wszystko to podczas wydarzenia plenerowego o nazwie Sztuka Mody 30-31 sierpnia w godz. 12-18 na pl. Solnym. – Sztuka Mody to nowe wydarzenie, na którym nie tylko można znaleźć piękne rzeczy, ale też samemu je wytworzyć – zachęcają organizatorzy.

W Strefie Kreatywnej będą wykłady związane z odnawianiem ubrań, przerabianiem, recyklingiem oraz warsztaty tworzenia napisów na koszulkach i szycia toreb zakupowych z recyklingu. Dowiesz się, jak wykorzystać ubrania jako materiały do nowego użytku. Będzie

też punkt informacyjny, w którym dowiesz się, gdzie we Wrocławiu można oddać lub wyrzucić nieużywane ubrania, ale też, jak można je inaczej wykorzystać.

W Strefie Retro i Vintage będą na was czekać stoiska z ubraniami z drugiej ręki, wyselekcjonowanymi, bardzo dobrej jakości, markowymi lub wyszukanymi oryginałami. Jest to strefa dla osób, które mają piękne rzeczy, ale ich nie używają i chcą znaleźć dla nich nowego właściciela.

Natomiast Strefa projektantów to miejsce ze stoiskami lokalnych twórców mody, dodatków i biżuterii. Aby się zgłosić, napisz mejl na adres: paliwo.artystyczne@gmail.com lub wyślij SMS na nr 783 154 224.

PLAC GRUNWALDZKI

Jak odmienił się dziedziniec politechniki

Dzięki nowej aranżacji na wewnętrznym dziedzińcu w gmachu głównym Politechniki Wrocławskiej powstaje miejsce idealne do odpoczynku. Konstrukcje z metalu symbolizują 14 wydziałów PW.

W nieosłoniętej dachem przestrzeni stanęło 14 metalowych konstrukcji, dla których podstawą są duże donice – po wysokich na kilka metrów szkieletach pięć się będzie winobluszcz. Powstaną przyjemnie zacienione miejsca. W patio są dwie spore niecki z wodą, drewniane siedziska, donice z różnymi gatunkami bylin i roślin cebulowych. Koszt 1 mln zł. – Naszym celem było stworzenie przestrzeni,

która będzie nie tylko funkcjonalna i estetyczna, lecz przede wszystkim zgodna z ideą zrównoważonego rozwoju. Chcieliśmy, aby patio stało się miejscem spotkań, relaksu i integracji społeczności akademickiej. Nie tylko jako miejsce odpoczynku wśród zieleni i wody, ale także jako strefa dla wydarzeń akademickich, prezentacji i wystaw – mówi prof. Krzysztof Cebrat, autor projektu.

OLEKSANDR POLIAKOWSKI

BISKUPIN-SĘPOLNO-DĄBIE-BARTOSZOWICE

Stuletni krzyż z Wielkiej Wypsy czeka renowacja

TOMASZ HOŁOD

Z łąk na granicy Biskupina i Dąbia znikł stuletni krzyż. Ale tylko na parę miesięcy. I jest to dobra wiadomość, bo osiedlowy zabytek idzie do renowacji. Ruszyła zbiórka pieniędzy na ten cel.

– Plan jest taki, że na koniec marca prace powinny być ukończone. Bardzo bym chciał, żeby można było poprowadzić drogę krzyżową w Wielki Piątek pod ten krzyż – mówi ojciec Witold Baran, proboszcz parafii przy Wittiga.

Na razie zabytek został zdemonstrowany. Wcześniej wykonano ekspertyzę, Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków wydał zalecenia konser-

watorskie. Pracami kieruje dr Katarzyna Wantuch – konserwator-ka zabytków z wrocławskiej ASP. W parafii na Wittiga dobrze ją znają, odnawiała ołtarz główny w tym kościele. Koszt renowacji wraz z uporządkowaniem terenu wokół krzyża parafia szacuje na około 100 tys. zł. Taką też kwotę próbuje w najbliższym czasie zbierać. Możecie wesprzeć renowację krzyża na portalu pomagam.pl.

TRZY OSIEDLA

Odławiają żółwie ozdobne w parkowych stawach

Ze stawów w parkach: Południowym, Wschodnim i Świetlikówłowca obcych, czyli Rafał Maciaszek z Fundacji Oceanika, odławia żółwie. Zadanie to wykonuje na zlecenie Zarządu Zieleni Miejskiej.

We wrocławskich parkowych stawach żyją żółwie ozdobne porzucone przez nieodpowiedzialnych właścicieli. Modne akwariowe gady z gatunku Trachemys scripta pochodzą z Ameryki Południowej. W Polsce są uznawane za gatunek inwazyjny. Do odławiania takich zwierząt gminy są zobowiązane ustawą o gatunkach obcych. Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu zlecił to zada-

nie Fundacji Oceanika, w której działa doświadczony zespół do takich zadań. Odłowione żółwie najpierw trafią do lekarza weterynarii specjalizującego się w zwierzętach nieudomowionych, a następnie do azylu dla zwierząt prowadzonego przez Fundację Oceanika. Szczegółowe informacje o akcji na wrocławskich stawach są na stronie: www.lowca-obcych.pl/wroclaw.

WROCLAW.PL

Zajązkowska 47, Zatorska 45, Zaziębie 5, Żernicka 215, Zielna 20, Zwycięska 32, Złotnicka 4.

26.08.2025

al. **Architektów** 16, **Bezpieczna** 29, Bolesławiecka 1, 2, Braniborska 5, Brodnicka 4, Brylantowa 1, **Chełmońskiego** 40, Chorwacka 33, Cynowa 8, Czajkowskiego 52, 120, Czarnieckiego 9, Czartoryskiego 49, **Dolnobrzezka** 23, 39, Drohobycka 36, Dróżnicza 45, **Gajowa** 58, Gajowicka 190, Grabiszyńska 108, 131, 331, **Inżynierska** 53, **Jerzmanowska** 102, Jugosłowiańska 60, Jutrzenki 19, **Kabaczkowa** 4, Kamieniana 90, Kamieńskiego 68, 207, Kmicica 1, Komandorska 53f, Kościuszki 146, Kosynierów Gdyńskich 10, Krasińskiego 54, Królewiecka 31, Krucza 43, Krynicka 80, 86, Krzycka 83b, Bolesława Krzywoustego 107, Księża 1, Kubali 10, **Litomska** 23, Lubińska 54, Lubuska 78, Lwowska 41, Łanowa 7, Łęczycka 3, Ługowa 11, **Macedońska** 35, Magellana 8, 33, Majchra 3a, Metalowców 29a, Mickiewicza 111, Miernicza 8, Mińska 44, Miłostowska 5, Miłoszycka 23-25, pl. Mongolski 11, Motylkowa 35, **Na Polance** 12, **Objazdowa** 6, Obornicka 76, Olszewskiego 133/135, Opolska 37, Orla 17, Orzechowa 33, Osobowicka 112d, Ostrowskiego 1, **Piękna** 64e, Pilczycka 95, al. Platanowa 1, Polanowicka 9, Popowicka 104, Poświęcka 6, Potebni 1, Powstańców Śląskich 58, Północna 10, gen. Prądzyńskiego 17, 46, Pretficka 40a, Przestrzenna 1, Przystankowa 11, Pusteczka 62, Pułtуска 20, pasaż **Radinga** 6, Rakowiecka 29b, Rędzińska 20a, **Samotworska** 10, Siedlecka 10, Siemieńskiego 18, Siostrzana 17, Skarbowców 121a, Skwierzyńska 24, 30, Śliczna 49, Średzka 22, 25, Stabłowicka 29, 118c, Stalowa 11, Stanisławowska 63a, Stanisławskiego 35, Stoczniowa 1, Strachocińska 88, Strzegomska 7, Sudecka 105, Świeradowska 14, Swobodna 14, Swojczycka 118, Szanieckiego 1, Szczęśliwa 12, Szkocka 51, Szprotawska 17, Sztabowa 2, 96, Słubicka 30, **Wańkowicza** 50, Wałbrzyska 48, Wełniana 15, **Zachodnia** 39, Zagrodnicza 17, Zaka 7, Zamoyskiego 5, Zaporońska 39, Zegadłowicza 43, Ziemowita 11a, Zwycięska 44, Złotostocka 35.

Koncert „Tu zaczyna się Wrocław” w Hali Stulecia

Przed nami wielkie muzyczne show. We Wrocławiu zagra słynna na cały świat The Cinematic Orchestra – zespół, który w swoich utworach łączy tak różne style, jak jazz i muzykę elektroniczną. Z liderem formacji przed koncertem organizowanym przez CH Zajezdnia Jasonem Swinscoe rozmawia Nadia Szagdaj.

Dlaczego „Cinematic”? Czy od początku chciałeś zasugerować, że muzyka, którą tworzysz, jest filmowa?

Rzecz jasna nie zacząłem projektu od wymyślenia nazwy i pisania muzyki pod nią. Nazwa pojawiła się po tym, jak wyprodukowałem kilka utworów. Moimi inspiracjami były jazz z lat 60. i 70., muzyka filmowa, ambient i brzmienia eksperymentalne. Chciałem komponować poza formatem piosenki pop – zwrotka, refren, bridge, outro... Zamiast tego chciałem pisać muzykę z narracją. Ludzie, którzy jej słuchali, mówili, że brzmi filmowo, dlatego „Cinematic”. Z kolei „orchestra” odzwierciedlała fakt, że samplowałem stare płyty. Kolekcjonowałem dźwięki z różnych źródeł, co stworzyło tę „orkiestrę”.

Czy widzisz muzykę zanim ją komponujesz?

Niekoniecznie. Raczej to dźwięki tworzą obrazy, barwy i emocje. Na przykład skrzypce mogą dawać skojarzenia z określonymi sytuacjami lub miejscami. A już elektronika może sugerować coś zupełnie innego. Kiedy słyszę dźwięk, który mi odpowiada, po prostu za nim podążam, dodając do niego własne doświadczenia z przeszłości – dzieciństwa, podróży... Chcę działać naturalnie, bez schematu. Ciągłe tworzę i przy okazji łamię własne reguły. Jeden z wykładowców powiedział mi kiedyś, że zasady są po to, by je łamać. Ale... z szacunkiem. Dla mnie zrozumienie form i struktur pozwala nie

Bilety na koncert Tu zaczyna się Wrocław – sobota 23.08, godz. 19, Hala Stulecia – The Cinematic Orchestra (zespół na zdjęciu: Jason Swinscoe trzeci z lewej) & Leszek Możdżer można jeszcze kupić na ebilet.pl i kupbilecik.pl

tyle łamać zasady, co poddawać je pewnej krytyce. W ten sposób szukam nowych sposobów na ich łączenie. Studiowałem sztukę wizualną. Tworzyłem filmy „Super 8”, fotografie, instalacje i performanse, zajmowałem się malarstwem i rzeźbą. To ukształtowało moje myślenie o komponowaniu. Chciałem, by moje tematy muzyczne „oddychały” i zachęcały słuchacza do emocjonalnej podróży.

Występowałeś już w Polsce. Jak odbierasz tutejszą publiczność?

Polska publiczność jest jedną z najlepszych dla The Cinematic Orchestra – otwarta i bardzo pozytywna. Zawsze jesteśmy tu miło przyjmowani, dlatego miło tu wracać.

Następny koncert we Wrocławiu zagracie w Hali Stulecia. Jakie są Twoje wrażenia na temat tego obiektu i jak w ogóle przestrzeń wpływa na Wasze występy?

Zapoznałem się wstępnie z wnętrzem Hali. Wygląda niesamowicie! Lepiej sprawdzić wcześniej, gdzie będzie się występowało, bo

to pomaga zaplanować pewien kształt występu. Nie zrobiłem tego tylko raz. Kiedyś przyjechałem do Porto, myśląc, że obiekt, gdzie wystąpimy, jest kameralny. Okazało się, że to teatr na 4 tys. miejsc. Trochę nas to przytłoczyło... W ogóle wolę występy na scenie typu 360 stopni, bo są immersyjne, trójwymiarowe. Tradycyjny układ sceny bywa dwuwymiarowy, z podziałem na scenę i publiczność. Choć, niestety, takiej sceny w Hali mieć nie będziemy, jestem pewien, że ten wieczór będzie świetny. (...)

Właśnie opuściliście studio nagraniowe – usłyszymy jakieś nowiki na koncercie w Hali Stulecia?

Owszem, album jest prawie skończony, ale... jeszcze go nie zaprezentuję. Mam nowych muzyków w zespole. Show wymaga czasu na próby i muzyczne dotarcie się. Płyta powinna być gotowa do końca roku. Na razie nie planujemy prapremier. Nasza następna trasa pokaże nas w zupełnie nowej odsłonie. Na tej trasie będzie na pewno Berlin.

➤ **Cały wywiad na: www.wro-news/jason-swinscoe**

„Pojednanie” zabrzmiał w murach u trzech świętych

W ramach obchodzonego Roku Pojednania 29.08 odbędzie się międzypokoleniowy koncert „Pojednanie”. W murach gotyckiej świątyni wybrzmiały najpiękniejsze utwory muzyki (nie tylko) poważnej. Znakomitym artystom będzie towarzyszyć orkiestra i wrocławskie chóry senioralne. Wstęp bezpłatny.

Redakcja

W piątkowe popołudnie (29.08 o godz. 16) w parafii pw. św. Stanisława, św. Doroty i św. Wacława, pl. Wolności 3 szykuje się prawdziwa muzyczna uczta. W repertuarze utwory znakomitych kompozytorów, których muzyka od pokoleń wzrusza i inspirowała: J.S. Bacha, L. von Beethovena, F. Schuberta, F. Chopina, G. Cacciniego i M. Lorenca.

Przed wrocławską publicznością wystąpią: sopranistka Izabela Matuła, która wykonuje włoskie, niemieckie i słowiańskie arie operowe w salach koncertowych na całym świecie, i skrzypek Piotr B. Gładki – artysta Opery Wiedeńskiej, założyciel i dyrektor artystyczny Orkiestry Solistów Wiedeńskich, grający na historycznych skrzypkach słynnego Carla Testore. Pod batutą Dominika Kozłowskiego – dyry-

genta i kompozytora – wystąpią artyści, by stworzyć wyjątkowe widowisko.

Usłyszymy Wrocławską Orkiestrę Wszechmuzyczną, połączone chóry senioralne Marianum, Cantare Tutti, Grunwald, Przedmieścia Świdnickiego i osiedlowy Chór Staromiejski.

Rok Pojednania nawiązuje do trzech ważnych rocznic: 80-lecia

zakończenia II wojny światowej i przyłączenia Wrocławia do Polski, 60-lecia orędzia biskupów polskich do niemieckich oraz 45-lecia powstania „Solidarności”. Z tej okazji przez cały rok trwają różnorodne inicjatywy przybliżające te wydarzenia.

Wstęp na koncert „Pojednanie” jest bezpłatny, nie ma wejściówek. Organizator – Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego –

podkreśla jednak, że liczba miejsc siedzących jest ograniczona, więc warto przyjść nieco przed rozpoczęciem. Więcej szczegółów o koncercie można otrzymać pod nr. tel. **71 344 44 44** i na stronie **www.seniorzy.wroclaw.pl**

Organizatorem koncertu jest Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego we współpracy z Fundacją Inicjatyw Społecznych i Kulturalnych Jedynka.

Poszukaj swojej bajki w OPT Zamek

Dni Fantastyki 2025 to będzie istny karnawał wyobraźni – obiecują organizatorzy. Bo wiedzą, że na 20. edycję zapowiedziało się 15 tys. uczestników i 300 godzin atrakcji. Wielki finał zapowiedziano na 23–24.08 w OPT Zamek Leśnica. Wiecie, jak trafić?

Scena plenerowa przy OPT Zamek stanie się miejscem tradycyjnego konkursu cosplay, który od lat przyciąga uczestników z całego kraju

Anna Aleksandrowicz

Właśnie kończy się festiwalowa rozgrzewka we wrocławskich bibliotekach. Dla tych, którzy nie mają czasu w tygodniu, polecamy fantastyczną karnawałową k u –

z twórcami Podcastexu. Program dostępny jest bez opłat i rezerwacji miejsc. Szczegóły na www.dnifantastyki.pl

Fantastyka inspiruje: płatne

Od pt. 22.08 Dni Fantastyki przeniosą się „do domu” – czyli do OPT Zamek,

pl. Świętojański 1. W strefie biletowanej „Fantastyka Inspiruje” na uczestników czekają prelekcje, panele dyskusyjne i warsztaty. Wśród zaproszonych gości pojawią się: Robert M. Wegner, Joanna W. Gajzler, Krzysztof Biliński, Natalia Kosińska, Adam Flamma, Kasia Czajka-Kominiarczuk, Krzysztof M. Maj, Marta Falkowska, Imperium Meekhańskie, Kasia Wierzbicka, Adam Wieczorek, Feranos i Szymon Makuch.

Świętowane będzie nie tylko 20-lecie samego festiwalu, ale także 20-lecie pracy twórczej Jakuba Ćwieka – wieloletniego przyjaciela imprezy, który w tym roku występuje w roli Gościa Honorowego. Prawdziwą gratką dla fanów będzie też z pewnością spotkanie Q&A z Markiem Kamińskim – polskim aktorem znanym z ról w „Stranger Things” i filmach superbohaterskich.

Fantastyka Open: bezpłatne

W strefie bezpłatnej („Fantastyka Open”) znajdziemy strzelnicę ASG, kuźnię Mordor Forge, pokazy walk i warsztaty szermiercze, a także plenerowe

strefy stylizowane na znane uniwersa, w tym obóz inspirowany „Dragon Age” oraz wioski grup larpowych i rekonstrukcyjnych – od stalkerów i postapokaliptycznych frakcji, przez starożytnych legionistów, po Mandalorian znanych z uniwersum „Gwiezdnych wojen”.

Nie zabraknie strefy wystawców – ponad 100 stoisk oferować będzie książki, gry, komiksy, rękodzieło, gadżety fandomowe, biżuterię, ilustracje i akcesoria cosplayowe. Podczas wydarzenia ponownie rozstrzygnięty zostanie konkurs „Kryształowe Smoki”, nagradzający autorów i ilustratorów z całej Polski. Rozbudowana zostanie też strefa gier, w której każdy znajdzie coś dla siebie: od klasycznych planszówek i karcianek – jak Gwint, Sabacc czy Pazaak – przez gry terenowe, zręcznościowe, aż po interaktywne questy i quizy z fantastycznym twistem. Rodziny z dziećmi znajdą dla siebie wiele atrakcji w strefach dla najmłodszych. – Dzieci będą mogły malować bizona, rzucać do celu, wziąć udział w rodzinnych quizach. Dla wszystkich uczestników dostępna będzie przestrzeń gastronomiczna i strefy relaksu – miejsca, gdzie można odpocząć między kolejnymi punktami programu. Przybywajcie i znajdźcie swoją bajkę! – zachęca Kamil Downarowicz z OPT Zamek.

Przypadki Pióra Prawie Doskonałego

Centrum Kultury Agora w ramach realizacji projektu „Niziurski: Misja Literaturo” ogłosiło kolejny konkurs promujący czytelnictwo, tym razem inspirowany powieścią „Sposób na Alcybiadesa”, czyli najbardziej znaną pracą bohatera projektu. Miłośnicy literatury i historii dla młodzieży, naładujcie pióra! Na autora, który napisze najlepszy scenariusz, czeka nagroda finansowa w wysokości 5 tys. zł! Deadline: 1.09. Dla osób 16+. Koordynacja projektu: Ewa Wymysło: ewa.wymyslo@ckagora.pl

Nieocalony. Popiół i Diament. Spotkania autorskie

W ramach czwartej edycji cyklu „Popiół i Diament. Spotkania autorskie” Muzeum Pana Tadeusza zaprasza na rozmowę z Martą Byczkowską-Nowak o książce „Nieocalony. Tadeusz Borowski. Biografia”, Wydawnictwa Znak 2025. Byczkowska-Nowak to literaturoznawczyni, dziennikarka i pisarka. W 2021 roku zadebiutowała książką „Którędy na wolność? Historia pierwszej dziewczyny, która uciekła z Auschwitz” – opowieści o Janinie Nowak, pierwszej kobiecie uciekinierce z obozu koncentracyjnego Auschwitz. Spotkanie 18.09, godz. 17, kawiarnia Popiół i Diament, Muzeum Pana Tadeusza, Rynek 6. Wstęp bezpłatny, liczba miejsc ograniczona, wejściówki już do odbioru w kasach Muzeum Pana Tadeusza od wtorku do niedzieli w godz. 10–17.

1.09 Roots of Jazz – Bastion Dźwięków

Wrocław miastem dialogu, solidarności i pojednania – już od 80 lat. Żeby wspomnieć ten czas, przyjdź na Bastion Sakwowy 1.09 o godz. 18 na jazz orleański w wykonaniu zespołu Sami Swoi Orchestra, którego początki sięgają 1968 roku. Wstęp wolny.

mu – lację w weekend (o tym za chwilę), ale ci, którzy mają czas, mogą się nastroić „Miastem Wyobraźni”. Ta część festiwalu potrwa do **21.08 głównie w Mediatece przy pl. Teatralnym 5**. W programie: prelekcje, spotkania autorskie, pokazy filmowe, panele poświęcone literaturze, kulturze i rynkowi wydawniczymu, a także atrakcje, takie jak: escape room, gamesroom z planszówkami i rozmowa

Czarna pszczoła, choć fioletowa, znów we Wrocławiu

Zadrzechnia fioletowa od początku XXI wieku była uznawana w Polsce za gatunek „prawdopodobnie wymarły”, bo nie widywano jej od kilkudziesięciu lat. A jednak wróciła – informuje Uniwersytet Przyrodniczy we Wrocławiu. Można ją spotkać w Ogrodzie Botanicznym Roślin Leczniczych Uniwersytetu Medycznego.

I Beata Turska

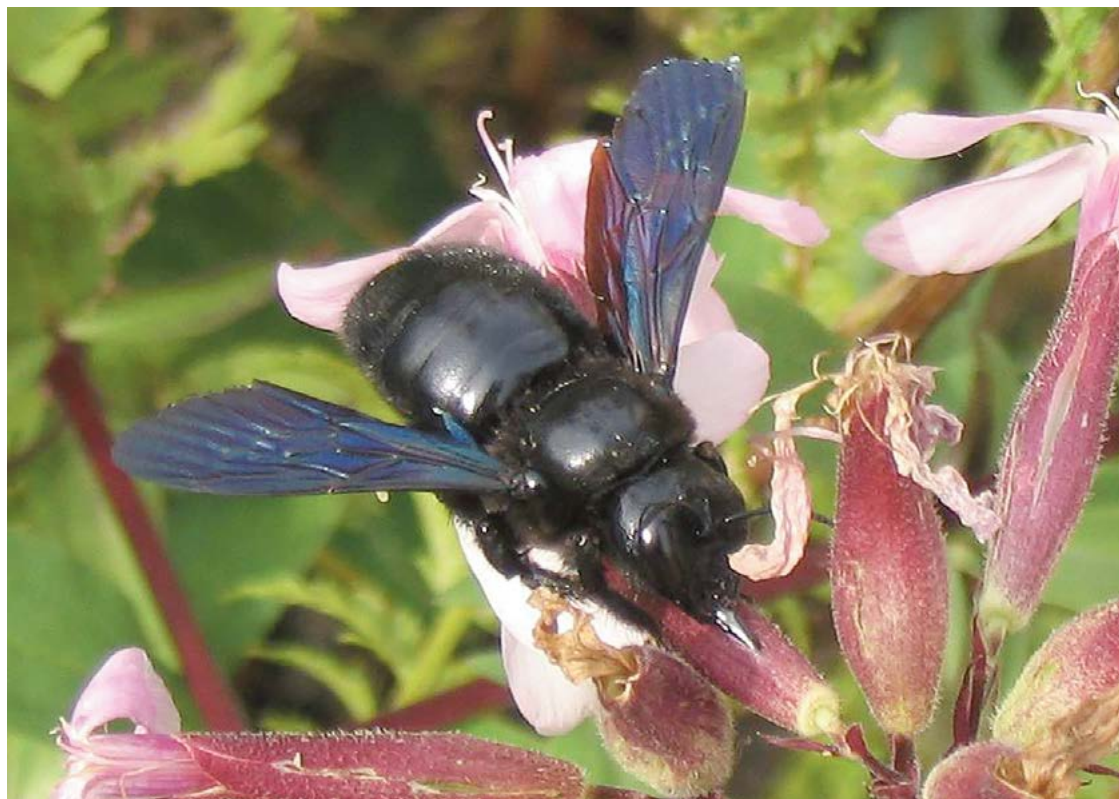
To dobra i zła wiadomość jednocześnie: gatunek, który w zasadzie został już spisany w Polsce na straty, wciąż istnieje i ma się dobrze, a nawet się rozprzestrzenia. Z drugiej strony, jak tłumaczy dr Paweł Jarzembowski z Instytutu Biologii Uniwersytetu Przyrodniczego we Wrocławiu, za tę ekspansję odpowiada globalne ocieplenie, a więc zjawisko, które nie jest powodem do radości.

Duża, ale niegroźna

Czarna pszczoła, czyli zadrzechnia fioletowa, naprawdę robi wrażenie: to jeden z największych i najbardziej charakterystycznych owadów zapylających w Europie:

- dorosłe osobniki osiągają do 3,5 cm długości
- mają masywne, błyszczące, czarne ciało, pokryte czarnymi włoskami
- ich skrzydła mają metaliczny granatowo-fioletowy połysk.

Czarna pszczoła nie stanowi zagrożenia dla człowieka, choć zaleca się zachowanie ostrożności, zwłaszcza w pobliżu jej gniazda. Gatunek ten nie jest z natury agresywny i nie atakuje bez wyraźnej prowokacji.

Czarna pszczoła, czyli zadrzechnia fioletowa, żeruje np. na koniczynie, kozibrozie, śliwie, głogu, szalwii

Żądlić potrafią wyłącznie samice i to tylko w sytuacjach skrajnych, najczęściej w obronie gniazda lub potomstwa. Samce, choć mogą sprawiać wrażenie groźnych, są pozbawione żądła i niezdolne do ukąszenia – mówi dr Paweł Jarzembowski. – Ukąszenie przez samicę może być bolesne, jednak reakcje zagrażające życiu są wyjąt-

kowo rzadkie i zazwyczaj wynikają z nadwrażliwości organizmu, a nie z siły działania jadu – dodaje naukowiec UPWr.

Wróciła i zaczęła się urządzać

A jak się mają zmiany klimatyczne do jej powrotu? Dr Paweł Jarzembowski tłumaczy to tak:

wzrost temperatur sprzyja przetrzyciu gatunków, które lubią ciepło, i umożliwia im kolonizowanie obszarów, na których wcześniej nie były w stanie się utrzymać, a to oznacza, że od kilkunastu lat granice występowania wielu gatunków, w tym czarnej pszczoły, przesuwają się na północ. Jego zdaniem za powrót zadrzechni

fioletowej odpowiada też naturalna migracja gatunku, a także to, co robimy my, ludzie.

– Owady przemieszczają się na przykład wraz z transportem drewna, co w połączeniu z łagodniejszym klimatem pozwala im przetrwać i rozmnażać się na nowych terenach – tłumaczy. Dodaje, że ważna jest także plastyczność ekologiczna tego gatunku: zadrzechnia zakłada gniazda w pniach obumarłych drzew (wygryza w drewnie korytarze), ale potrafi zasiedlać środowiska przekształcone przez człowieka i zakłada gniazda np. w ścianach drewnianych budynków i płotów, nawet w szczelinach w murach.

Gdzie można ją spotkać?

Można ją zobaczyć w południowych i wschodnich częściach województwa: na Ziemi Kłodzkiej, na Przedgórzu Sudeckim, na Nizinie Wrocławskiej, wzdłuż doliny Odry.

Czarne pszczoły bywają też we Wrocławiu, np. w Ogrodzie Botanicznym Roślin Leczniczych Uniwersytetu Medycznego – tajemniczym miejscu (mało kto o nim wie!), w którym rosną zioła, a także eukaliptusy, cynamonowce, kardamon, marakuja, kawa.

Lato kapryśne, ale za to w lasach obrodziły grzyby

Grzyby najlepiej wykrywać i oglądać trzon grzyba, by uniknąć pomyłki

Tegoroczna aura sprawiła, że sezon na grzyby rozpoczął się wcześniej niż zwykle i już teraz zapowiada się jako jeden z najbogatszych od lat. Obfite deszcze, wysoka wilgotność i ciepłe noce stworzyły idealne warunki dla grzybni. Efekt? Masowo pojawiają się gatunki, które kojarzymy z wrześniem.

I Redakcja

Tegoroczny początek sezonu grzybowego był nietypowy. – To jeden z najwcześniejszych i najbardziej obfitych startów sezonu, jaki pamiętam. Prawdopodobnie sprzyja temu fakt, że ubiegłoroczny sezon był słabszy, a grzybnia miała czas się zregenerować – mówi prof. Artur Gryszkin z Katedry Technologii Żywności i Przechowalnictwa, dodając, że oprócz klasycznych grzybów mykoryzowych coraz częściej pojawiają się także gatunki nadrzewne. Przykładem może być Żółciak siarkowy (*Laetiporus sulphureus*) – smaczny, efektowny grzyb o charakterystycznym, cytrynowym kolorze i miękkiej strukturze.

A gdzie zbierać grzyby? Jak się okazuje, nie każdy las to dobre miejsce na grzybobranie. Choć parki miejskie i przydrożne zadrzewienia mogą kusić łatwym dostępem, grzyby zbierane w takich miejscach mogą kumulować metale ciężkie i inne zanieczyszczenia.

Bezpieczniej i przyjemniej jest zapuścić się głębiej – z dala od dróg, zabudowań i psich wybiegów. Lasy sosnowe, bukowe czy mieszane, z bogatą ściółką i dobrą wilgotnością to idealne środowisko dla grzybów mykoryzowych.

Podstawą bezpiecznego grzybobrania jest zawsze zdrowy rozsądek. I nie chodzi tylko o ostrożność przy wyborze gatunków, ale też o ocenę własnych możliwości. Jak przypomina prof. Gryszkin: – Zbieramy tylko te grzyby, które znamy na sto procent. Jeśli nie mamy pewności, warto sięgnąć po atlas terenowy lub jeszcze lepiej skonsultować znalezisko z bardziej doświadczonym grzybiarzem. Ostrożność to podstawa. Na początek polecam ograniczyć się do grzybów rurkowych, czyli tych, które pod kapeluszem mają siateczkę.

Na grzyby najlepiej zabrać koszyk lub torbę płócienną, założyć ubranie chroniące przed kleszczami.

Sparta walczy o finał PGE Ekstraligi

Dwa spotkania Betardu Sparty Wrocław z KS Toruń w półfinale PGE Ekstraligi zapowiadają się fascynująco. Trener Dariusz Śledź zapowiada awans do finału i walkę o złoto!

Michał Kurowicki

Pierwszy półfinał już w niedzielę 24.08 na Motoarenie w Toruniu. Rewanż odbędzie się 7.09 na stadionie Olimpijskim. Jakie cele stawiają sobie Spartanie? – Zawsze celem numer jeden jest dotarcie do finału PGE Ekstraligi i walka o złoto. Wszystko jest możliwe. Wiem, że niektóre nasze wyniki w fazie zasadniczej mogły fanów rozczarować. Sezon jednak trwa. Mówię o słowach kluczach, które pozwolą nam osiągnąć cel. Zdrowie, niezawodność, sprzęt, drużyna to elementy, które mam nadzieję zbudują końcowy sukces – Dariusz Śledź, trener Betard Sparty Wrocław.

Oby Spartan omijały kontuzje

W tym sezonie w drużynie było zdecydowanie za dużo kontuzji. Przypomnijmy tylko moment, w którym z podstawowego składu zdrowy był tylko jeden zawodnik Dan Bowley. W klubie trzymają

Żużlowcy Betardu Sparty Wrocław podczas 1. meczu finałowego PGE Ekstraligi 2024 (zdjęcie archiwalne)

kciuki, aby taka sytuacja nie powtórzyła się w półfinale.

Żużlowcy Betardu Sparty nie mogą narzekać na kibiców. Na każdym meczu w tym sezonie był komplet. Wejściówki rozchodzą się w internetowej sprzedaży w kilka godzin. Pamiętają o tym zawodnicy i trener. – Co tu dużo mówić, magia i tyle. To nasz dom, nasza wartość dodana. Gdybyśmy my na torze byli tak skuteczni jak nasi kibice na trybunach, już mógłbym w ciemno

obstawiać złoty medal – mówi Dariusz Śledź.

Terminy, transmisja i bilety

- KS Toruń – Betard Sparta Wrocław, 24.08, godz. 19.30, transmisja w Canal Plus Sport
- Betard Sparta Wrocław – KS Toruń, 7.09, godz. 19.30, transmisja w Canal Plus Sport

Bilety na pierwszy mecz półfinałowy na Motoarenie są dostępne na stronie internetowej klubu z Toru-

nia. Bilety na drugi mecz na Olimpijskim będą dostępne po 1.09.

Juniorzy pokazali jakość

Szansy na zwycięstwo w dwumeczu z KS Toruń upatrywać można też w juniorach Sparty. – Mamy naprawdę bardzo utalentowanych, młodych zawodników. Dodam jednak, że kontuzje w formacji juniorskiej sporo namieszały. Liczę, że limit pecha się wyczerpał – mówi trener.

Wrocławianie są wicemistrzami świata!

Polski futbol integracyjny odniósł historyczny sukces! Drużyna WKS Śląsk Wrocław Futsal Bez Barrier zdobyła wicemistrzostwo świata w międzynarodowym turnieju Genuine World Cup – Klubowych Mistrzostwach Świata w piłkę nożną osób z niepełnosprawnościami.

Bartosz Moch

Polski futbol integracyjny odniósł historyczny sukces! Drużyna WKS Śląsk Wrocław Futsal Bez Barrier (Klub Sportowy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną) zdobyła wicemistrzostwo świata w międzynarodowym turnieju Genuine World Cup – Klubowych Mistrzostwach Świata w piłkę nożną osób z niepełnosprawnościami, który odbył się w Houston w Stanach Zjednoczonych między 27 lipca a 2 sierpnia.

Turniej zgromadził aż 38 zespołów z całego świata (21 Klubów Bez Barrier z Europy), promując ideę sportu bez barier, równości i integracji. Reprezentanci wrocławskiego klubu pokazali nie tylko wysoki poziom sportowy, ale też ogromne zaangażowanie, wolę walki i serce

do gry. Po serii zwycięskich meczów (z Club Social y Deportivo Municipal Guatemala, Paris Saint Germain, Sporting CP Lisboa i Fundació Barcelona), Śląsk dotarł aż do wielkiego finału, w którym uległ drużynie z Argentyny.

Oprócz rozgrywek, zawodnicy mieli okazję zwiedzić Centrum Lotów Kosmicznych – Johnson NASA Space Center. – Pobyt w USA był dla drużyny niesamowitą przygodą. Piłkarze mieli okazję poznać zawodników z całego globu. Jak się okazało, dzięki piłce nożnej nie istnieją żadne bariery – mówi Witold Jakubas, WKS Śląsk Wrocław Futsal Bez Barrier, Fundacja Pomaluj mi świat. – WKS Śląsk Wrocław Futsal Bez Barrier od lat aktywnie działa na rzecz integracji przez sport. Warto inwestować w rozwój sportu dostępnego dla wszystkich.

Tydzień w skrócie

W ostatnim spotkaniu sezonu zasadniczego European League of Football drużyna **Panthers Wrocław** uległa na własnym boisku zespołowi Munich Ravens 26:49. Pantery z bilansem 5-7 uplasowały się na 3. miejscu w tabeli Dywizji Wschodniej i nie awansowały do fazy play-off, tym samym kończąc swoją przygodę w rozgrywkach europejskich.

W 5. kolejce pierwszej ligi **Śląsk Wrocław** zremisował w Opolu z Odrą 1:1. Wrocławianie wyszarpali punkt w doliczonym czasie gry. Bramkę na remis strzelił Damian Warchol po asyście rezerwowego Arnau Ortiza. Kilka minut wcześniej wynik otworzył Filip Kędzia. W 67. minucie z boiska wyliciał Przemysław Banaszak, a w pierwszej połowie karnego zmarnował Serafin Szota. WKS jest 6. w tabeli. Prowadzi Wisła Kraków z kompletem zwycięstw.

Koszykarki Ślązy poznały rywalki w grupie L ligi europejskiej EuroCup Women: Villeneuve D'Ascq z Francji (mistrzynię z poprzedniego sezonu), BCF Elfic Fribourg ze Szwajcarii; BC Beroe Stara Zagora z Bułgarii. Faza grupowa rozpocznie się 9 października i zostanie rozegrana w systemie każdy z każdym w formacie mecz i rewanż. Z każdej grupy awansują dwa najlepsze zespoły, a także cztery najlepsze drużyny z trzecich miejsc.

WYDARZENIA SPORTOWE

piłka nożna

Betclic 1. Liga,
20.08, godz. 18,
Chrobry Głogów – WKS Śląsk Wrocław,
TVP Sport

futbol amerykański

PGE Ekstraliga, półfinał,
24.08, godz. 19.30,
KS Toruń – Sparta Wrocław,
Canal+ Sport

W USA Śląsk dotarł do finału, w którym uległ drużynie z Argentyny

Koncert organowy w św. Elżbiecie 22.08

Preludia i fugi Jana Sebastiana Bacha w wykonaniu Przemysława Kojasa – organisty, pianisty i kompozytora, studenta gry na organach w klasie prof. Piotra Rojka będziemy mogli posłuchać w bazylice mniejszej św. Elżbiety we Wrocławiu 22.08, godz. 19. Wstęp wolny.

Wystawa makiety kolejowej 22-24.08

Skala 1:10, długość układu 127 m. Modele pociągów z różnych okresów: od lat 20. XX wieku do dziś. Hala Stulecia, centrum kongresowe, pt. 22.08, godz. 16-22, sob. 23.08, godz. 12-22 (atrakcja specjalna – parada parowozów: godz. 19), niedz. 24.08 godz. 12-18. Lato na Pergoli, wstęp wolny.

Żona do adopcji w Radiu Wrocław 19.09

W życiu Adama wszystko miało swoje miejsce... Kapitalny spektakl komediowy o tym, jak potrafi się zagmatwać pozornie prosta sytuacja... Relacje damsko-męskie w krzywym zwierciadle. Sala koncertowa Radia Wrocław, 19.09, godz. 19, bilety od 99 zł na www.kupbilecik.pl

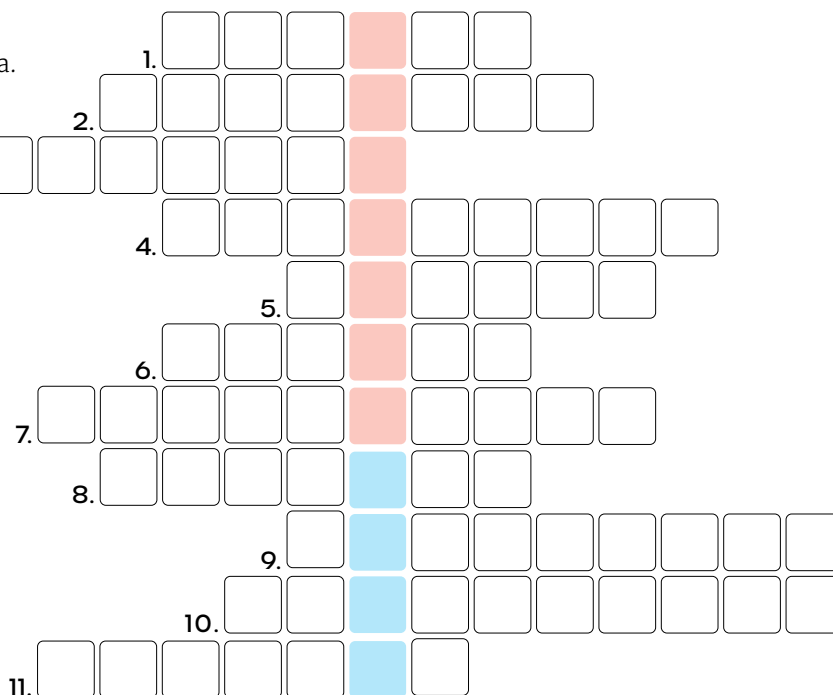
SPIĘTY/WY i ONI w NFM-ie 11.10

Nie przegap wyjątkowego koncertu Śpiętego – czw., 11.10, godz. 18. Hubert Dobaczewski wraz z gośćmi – Tomaszem Organikiem, Fiszem i Kortezem – oraz wyjątkową oprawą muzyczną – stworzą niezapomniany wieczór pełen emocji. Bilety od 209,75 zł na www.biletyna.pl

KRZYŻÓWKA NUMERU 242

- Imię komisarza Zakrzewskiego z powieści kryminalnych Mieczysława Gorzki.
- Pierwsza powieść Olgi Tokarczuk po otrzymaniu Nobla.
- Wędrowiec u Angelusa Silesiusa.
- Tytuł ostatniego tomiku Urszuli Koziół, za który dostała nagrodę literacką „Nike”.
- Nazwisko małżeństwa ilustratorów, autorów „Wrocławskiego Abecadlika”.
- Rodzaj literacki, którym są: „Kartoteka” i „Białe małżeństwo” Tadeusza Różewicza.
- Patron cmentarza, na którym pochowano Rafała Wojaczka.
- Redaktor naczelny miesięcznika „Odra”, autor poczytnych biografii.
- Policjant ze Lwowa u Krajewskiego.
- Autor najcenniejszego rękopisu, który we Wrocławiu ma własne muzeum.
- Bermudzki na Przedmieściu Oławskim.

Aby wygrać jedną z trzech nagród, wystarczy wysłać hasło z krzyżówki SMS-em pod numer **664 072 606**. Koszt jednego SMS-a wg taryfy operatora.

W treści należy wpisać numer biuletynu i po kropce prawidłową odpowiedź. W tym numerze będzie to **242.HASŁO** (słowo HASŁO należy zastąpić rozwiązaniem krzyżówki). Na odpowiedzi

czekamy do **27.08 do godz. 20**. Trzech zwycięzców wyłonimy zgodnie z regulaminem spośród autorów prawidłowych odpowiedzi do **3.09**. Skontaktujemy się z nimi w ciągu trzech dni roboczych z nr. tel. **71 776 71 00**. **UWAGA!** Wg regulaminu wygrywa ten, kto wyśle SMS-a jako pierwszy, przedostatni lub ostatni. W tym wydaniu do zdobycia:

bluza z herbem Wrocławia, workoplecak i butelka. Zwycięzcami w numerze 240 (hasło: Wypożycz i jedź) zostali: pani Magdalena (bluza), pan Jacek (workoplecak) i pani Krystyna (butelka). Gratulujemy!

➤ **Regulamin i RODO**
www.wroclaw.pl/biuletyn/#konkurs

Bezpośrednie zagrożenie zdrowia i życia

Numer ratunkowy: **112**

Straż Miejska: **986**

Centrum Powiadamiania Ratunkowego WOPR (nr ratunkowy nad wodą): **601 100 100**

Centrum Zarządzania Kryzysowego: **71 770 22 22**

Telefony awaryjne

(bezpłatne, czynne całą dobę)

Pogotowie energetyczne: **991**

Pogotowie gazowe: **992**

Pogotowie ciepłownicze: **993**

Pogotowie wodno-kanalizacyjne: **994**

Ważne telefony

Infolinia Urzędu Miejskiego Wrocławia: **71 777 77 77**
(pn.-pt. 8-18)

Zgłoś awarię do ZDiUM: **71 376 00 22, 19501** (całodobowo)

Centrum Obsługi Klienta MPWiK: **71 34 09 655** (pn.-pt. 8-15, śr. 8-17)

Biuro Obsługi Pasażera MPK: **71 30 85 030** (pn.-pt. 7-21)

Miejskie Biuro Rzeczy Znalezionych: **71 376 08 96** (pn.-pt. 8-14, śr. 8.30-16)

Miejski Rzecznik Konsumentów: **71 777 79 02** (pn.-pt. 7.45-15.45)

Taxi Senior: **794 123 124**

Zgłoś dym ze spalania odpadów: **986** (całodobowo) lub **71 310 06 46** (pn.-pt. 7-14)

Zgłoś chore lub ranne dzikie zwierzę: **71 770 22 22** (całodobowo)

Zgłoś bezpańskiego psa lub kota: **986** (24h)

Wsparcie osób z niepełnosprawnościami: **71 777 89 61** (Biuro Wrocław Bez Barier, pn.-pt. 7.45-15.45)

Telefon Zaufania MOPS: **512 198 939**

Punkt Informacyjno-Kontaktowy Anonimowych Alkoholików: **71 321 21 24, 801 033 242**

Telefon informacyjny grup rodzinnych Al-Anon: **572 945 199**

WROMIGRANT

Punkt informacji dla migrantów i uchodźców (WCRS): **71 772 49 50, 538 579 555** (pn.-pt. 9-17)
Przejście Dialogu, ul. Świdnicka 19
(konsultacje osobiste pn.-sb. 12-16)

➤ Napisz do nas!

REDAKCJA

pl. Solny 14, 50-062, Wrocław,
www.wroclaw.pl,
e-mail: biuletyn@araw.pl

Redaktor naczelna
Anna Aleksandrowicz

Redaktor wydania
Agata Grzebińska

DRUK

AGORA
ul. Daniszewska 27
03-230 Warszawa

WYDAWCA

Gmina Wrocław